

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznaniplačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenje je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Poslanica goriškemu ljudstvu!

„Moje kraljestvo ni od tega sveta.“ (Jan. XVIII. 36.)

„Vi ste sol zemlje, ako se pa sol izpridi, s čim se bo solilo? Ni za druga več, kakor da se ven vrže, in da jo ljudje poteptajo.“

„Dom moj je dom molitve, a vi ste naredili iz njega jamo razbojniško.“ (Mat. XXI. 13.)

Stojimo pred deželnozborskimi volitvami in poteza se klerikalna, t. j. duhovniška stranka za moč v deželi, za zmago pri deželnozborskih volitvah.

Čudno se mora zdeti našemu posestniku, obrtniku in trgovcu, da so se vrgli v volilni boj z vso silo duhovniki, da dosegajo vso politično moč, da vposežejo v narodno-gospodarsko organizacijo posestnika, obrtnika in trgovca. Vendar je eno prvih načel naše krščanske vere, da »kraljestvo božjenejši od tega sveta.« Duhovniku ne gre torej, siliti v boje za politično in gospodarsko moč, marveč je njegova dolžnost in naloga, gojiti verski čut v našem ljudstvu, v cerkvah, katere je ljudstvo sedalo prostovoljno in s svojimi žulji.

Bridko mora biti zadeto verno slovensko ljudstvo, da duhovnik, stemeč po politični moči, rabi najostudnejša sredstva, da bi premagal političnega nasprotnika, laže in očita svojemu bližnjemu zaničljiv značaj in škodljiva dela.

Temelj krščanske vere je pač: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Odusti nam naše dolge, kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom.« Ali ni govoril Jezus: »A jaz Vam pravim, da vsak, kdor se brez razloga jezi na brata svojega, krije bo sodbe; kdorkoli pa reče bratu svojemu: Raka! krije bo zhora; a kdorkoli reče: Norac! krije bo peklenskega ognja. Če torej prineseš dar svoj k oltarju in se tam spomniš, da ima brat tvoj nekaj zoper tebe, pusti dar svoj tam pred oltarjem, pa pojdi,

pomiri se prej z bratom svojim in potem pridi in prinesi dar svoj.« (Mat. V. 22, 24.) In ti, slovensko ljudstvo, katero živiš sedaj v volilnem boju, ali ne slišiš iz ust duhovnikov vedno obrekovanje bližnjega in podjedanje časti njegove in njega družine na javnih in zaprtih prostorih pred božjo daritvijo in po njej, pred in med besedo božjo in po njej?

A jaz vam pravim: »Ljubite svoje sovražnike: Dobro jim storite, kateri vas sovražijo, in molite zanje, kateri vas preganjajo in obrekajo; da boste otroci svojega očeta, ki je v nebesih, kateri daje svojemu solncu sijati na dobre in hudobne in daje deževati na pravične in krivične.« (Mat. V. 44.)

Možje slovenski, ki ste bili na toliko in toliko shodih narodno napredne stranke, ali ste slišali kdaj obrekovanje in laži, kakor čujete iz vrst mož, kateri bi Vas moral učiti miru in sprave?

»In kadar moliš, ne bodi kakor hinavci, da radi po shajaličih in uličnih oglih stojé in molijo, da se pokažejo ljudem, resnično vam pravim, da so prejeli plačilo svoje. Ti pa, kadar moliš, pojdi v svoj hram in zapri duri ter se pomoli očetu svojemu na skrivnem. In oče tvoj, ki vidi na skrivnem, povrnit ti bo očitno.« (Mat. VI. 5. 6.)

In če nam očitajo nasprotniki, da smo brezverci in hudobneži, ali zahtevajo ti ljudje, da se obnašamo, kakor farizeji in hinavci? Ali morda vidijo v naša srca, kaki smo in kaj hočemo? Ne! Zato nas ne smejo soditi, ne smejo se tikati našega verskega prepričanja.

Pač velja zanje izrek sv. pisma:

»Kajti s kakošno sodbo sodite, sodili bodo Vas; in s kakošno mero merite, odmerilo se bo Vam. Kaj pa vidiš troho v očesu brata svojega, bruna pa v očesu svojem ne vidiš? Ali kako porečeš bratu svojemu: Čaj, da izderem troho iz očesa tvojega, in glej, bruno je v očesu tvojem.

Hinavec! izderi poprej bruno iz očesa svojega in tedaj boš videl izdreti troho iz očesa brata svojega.« (Evan. sv. Mat. VI.)

Če napredna stranka očita po shodih in časopisih nasprotnikom, da nimajo načel, da ni v korist ljudstva, ako se duhovniki pohajo med razjarjeno politično tolpo, če kažemo na one duhovnike, ki se ne obnašajo spodobno, govorimo jedino prav, in odgovor duhovništva na naše nastopanje ne sme biti tako nizek, kakor je.

Saj se ne sramujejo ti gospodje družbe ljudi, ki so krivi kazenskih dejanj! Kdor je na njih strani, dober in brat jim je tudi, če ne uživa splošnega spoštovanja. Najčistejše rodoljube narodno-napredne stranke pa blatijo in stavljajo pred Vas kot lažnike in škodovalce.

Rohně proti »Soči« in »Primorce« ter žugajo s peklom onemu, ki jih čita. Ali ni tudi Jezus očital pismoukom: »Gorje vam farizejem! da ljubite prve stole po shajaličih in pozdrave po ulicah« (Evang. sv. Luke XI. 43.) Ali ni pisano dalje: »odgovarajoč (Jezusu) eden od učenikov postave reče mu: Učenik (Jezus), govorč to, sramotiš tudi nas.« On pa reče: »Gorje Vam učenikom postave! da nakladate ljudem neprenesljive butare, a sami se z enim prstom ne dotaknete butar.« (Evang. sv. Luke XI. 45. 46.)

Ali ni tudi Jezus našel v tempeljnem božjem prodajalcev in menjalcev ter jih podil z bičem od ondot? »Odnosite to od tod, ne delajte iz hiše očeta mojega hiše trgovstva!« (Ev. sv. Ivana II. 14. 16.)

Ali vam ne ponujajo po cerkvah gospodarskih, konsumnih društev? Ali se ne vsliluje duhovnik povsodi v načelstvo posojilnic? Ali ne vplivajo na volilce z dearnimi in gospodarskimi zavodi?

Ali ne spoštujemo duhovnika, če spoštuje on sam svojo obleko? »Kdor se med otroke pomeša, ga svinje pojed o,« pravi narodni pregor. Duhovnik, ko postane mašnik, je prisegel, da bode čisto in sveto

živel. »Po njih dejanjih jih bodo spoznali, pravi evangelij. . . Živite čisto, ne valjajte svoje duhovne obleke, pa vas budem spostovali kot oni stan, kojega je ustanovila potreba po duševnem življenju.

Ne vtikajte se pa v posvetno naše življenje, ne vtikajte se v družinsko naše življenje! Če zabite, zakaj ste postali duhovniki, dolžnost je vsacega državljanu, da pokaže s prstom na vas, da se vas izloči od nas.

»Reče pa učencem svojim: ni mogoče, da pohujšanja ne bi prišla, ali gorje tistem, po katerem prihajajo.« (Evang. sv. Luka XIII. 1.) Kadar se pa vtikate v politično in gospodarsko naše življenje, ne storite tega kot duhovniki, bodite prosti občanje, kakor vsakdo izmed nas. »Ne imenujte pa po nemarnem božjega imena.« Ne ustanavljate posojilnic in konsumnih društev v imenu Kristusa, ne postavljate deželnozborskih kandidatov pod zastavo sv. vere.

Saj imate svojega zastopnika v deželnem zboru, saj je škof-kardinal člen deželnega zбора! Ali ni on junak ščititi vero in cerkev, če bi jo sploh kdo napadal? Zakaj se torej mešate med volilce in hočete poslanca po svoji volji! Gre se vam za posvetno gospodstvo nad posestniki, trgovci in obrtniki in prazna beseda je v njih ustih geslo: vse za vero, dom cesarja!

Moj stari oče je umrl na smrtonosni rani v bitki pri Wagramu izgubil kot vojak pravice do očetnega premoženja. Poginila sta edina dva iz moškega rodu moje slovenske matere, ko so je majali leta 1848.9. temelji avstrijske države eden pod stenami Brescie, drugi v bolnici Budapešta. In tako je tisoče krepkih sinov slovenskega našega ljudstva krvavelo za vero, dom in cesarja. Rodovitna benečanska in milanska polja so nasičena krvi naših kmečkih sinov — vi možje slovenski ste pa še vedno podrejeno pleme

LISTEK.

Sobotno pismo.

Preludij tega tedna so intonirali slovenski milijoni, in v njem se je spet enkrat oglašal prav krepek — dur! Avstrijsko-nemške, laške pa madjarske kosti so se spet enkrat nervozno tresle pred tem dur—om in pokazale, da imajo pred njim še večji respekt, nego mi dva, gosp. urednik, ki pomagava pri tem slovanskem koncertu samo »meh vleči!« —

Ta teden je slovensko-slovanski kurz prav pošteno poskočil, tako da si vse, kar nas ima »v želodcu«, same jeze na kurja očesa stopa! . . . Kar človek takega pogleda ali čita, vse »brenči« kot ob pasjih dneh, pa imamo vendar že november pred nosom, ki nam steza svojo zimsko melanholijo nasproti, da človek ne ve, kam naj bi se utaknil s svojim nahodom in kam z influenco. Za nameček je barometer padel za par milimetrov »na jug« kot bi posnemal Kitchenerja, in predvčerajšnjim zvečer so začeli »zgoraj« spuščati naenkrat prav »fulminantne bliske« ter rogoviti z gromom, da se mora človek vprašati, komu vsa ta čast, ali pa strah, za ali — pred slovensko univerzo, hrvatsko književno 400letnico ali pa za kazen Chamberlainu, ki je te dni jezik brusil zoper avstrijsko armado kakor pristna angleško

židovska vlačuga, kadar nima dosti za služka za svoj ciganski želodec. »Der Teufel weiss es, warum!«

Pa začniva, g. urednik, sekcirati — ta teden!

Tam gori v »nemškem Gradeu« je spustila slovenska akademška straža prvi strel —, i kajpak, v prilog bodočej slovenskej univerzi! Od tam je šinila ta električna iskra na Dunaj, kjer se je še večji kup smodnika vžgal; na to pa je počilo tudi v stostolpi Pragi, — uf! vse za slovensko univerzo! In tudi Zagreb se oglaši te dni! Ljubljana, lepa te čaka! Vseučiliško mesto, »Laibach, eine Universitätstadt!« Gosp. urednik, ali nisem rekel, da je že čas, da se oglaši že enkrat »vzajemnost slovenska« z obligatnim durom, če se že tista kruljeva »zjedinjena Slovija« ne more nikakor na lastne pete postaviti!

Italijansko krdelce s svojimi 800.000 dušami hoče v središči avstrijske irredente imeti svojo univerzo, in minister Hartel mu jo iz strahu pred njenimi »bombarji« in »bodalci« — obljudil, 1,300.000 slovenskih ljudij pa mora blizu sto let prosjačiti za slovensko srednjo šolo in pa vseučilišče, vkljub temu, da nadkriluje po številu in pravičnej zahtevi laško krdelce! — Ljubljana se mi že kaže z vseučiliščno palajoč tam gori kje ob Dunajskej ali Franc Jožefu cesti utrjena; in zdi se mi, da tisoči, ki jo zahtevajo in

jo še bodo zahtevali, ne bodo na Dunaju trkali več — brez uspeha!

Od nas Slovencev do Hrvatov je danes majhen korak, to se je tudi te dni pokazalo. Hrvatske književnosti 400letnica je — združena s proslavljanjem njenega stvaritelja Marulića — žela te dni primerne slavnosti, in tega slavlja so se — samo po sebi umevno — udeležili tudi Slovenci v primerem številu. Madjarski pandurji so tem povodom imeli zopet »Bereitschaft«, kakor v tej državnej položici — nemški in laški, toda — račun se jim je temeljito prekrižal! Madjarska poštna uprava je začela zadnji čas celo hrvatski tekst na dopisnicah z globami dušiti, ali tudi s takimi »pandurijami« ne pojde njeni zelje v cvet! Ta reč ima namreč uprav nepraktično stran kakor novi avstrijski domovinski žakon, katerega se drže prav krčevito stare babnice po mestih, katerega bo pa moral parlament še enkrat pregnesti kakor pek hlebec, predno bo za — praktično uporabo. Madjari niso povsod praktični. K temu je treba včasih sicer malo soli, ali brez nje ni uspeha še pri golažu ne.

Praktična stran je pa včasih mnogo vredna, kar dokazuje n. pr. naslednji slučaj nekega bizaviškega peričnika v nekej ljubljanski restavraciji. Nekega ponedeljka pride vanjo, da bi zajutrkoval. Natakarica ga vpraša: »Oče, kaj boste?« — »Krugelco piva pa en golaž!« — Natakarica zaklječe

kuharici: »Fani, ein Gollasch Nr. 2.« — »Nič numara cvaj,« — se oglaši peričnik, — »numara ajns, cvaj pa sama pojed, če česi!« — Tableau!

Počasi postali bomo seveda tudi mi Slovenci praktični, in ne bomo peli svojega političnega korala vedno v molu! Korajža velja, in kdo bi tudi vedno — javkal! Dobra stran je pri nas ta, da nas tudi slabici časi ne — uduše, kot slab vreme! Melanholikarji ne smemo biti, če smo tudi »tu doli «na jug potisnjeni! In jaz za se vzel sem si te dni za vzgled nekega fanta, ki študira za »gospoda«.

Ko sem namreč predsinočnjem ogledaval si prostor prihodnjih tržnic, udaril je nekdo v II. nadstropju ljubljanskega lemenata na citre in me predramil iz zamislenosti. Nekaj akordov je bilo v »molu«, naenkrat pa, kot bi ga bil v prste pičil gad, udari na struno, in oglasi se melodija:

Prešmentane citre, kak' lepo pojo,
kak' lepo pojo, kak' lepo pojo;
So mene zmotile, še ljubco mojo,
še ljubco mojo, pa zares! . . .

Na to pa je v obližji jela flavta sekundirati, jaz pa spodaj ploskati, — rekoč: fantje, le praktični! Dobro znate!

Gospod urednik! Polagoma bomo tudi Slovenci praktični postali, in ne strahopetcev igrali kot tisti ribniški konj, ki se je električnega voza bal, dokler ga ni dal kmet k vozu peljati s pozivom: Fūks, le paglej si ga, saj ni pašast, pa pameten bodii! . . .

Nemcu, Lahu in Madjaru. In še bodo te krvavili za dom in cesarja in težke muke vas še čakajo, da se vam v lastni domovini dejansko prizna ena prvih človeških pravic: polen razvoj vaše narodnosti, materinega jezika in narodne izobrazbe.

Cemu torej rabiti geslo, ki nam le kaže bridko našo bedo! smo verni, a smo bili preponižne sluge duhovščine; smo domoljubni, a zapuščeni in zanemarjeni na lastnih tleh, odvisni od vladajoče ptujščine.

Stopite torej, možje slovenski, na noge in zahtevajte to, kar se vam mora dati: narodne vaše pravice, polni gospodarski razvoj po omiki in napredku.

Zato za nami pod geslom: za slobodo, omiko in napredek!

Dr. Henrik Tuma.

Tržačani in slovenski naprednjaki.

Iz Trsta, 15. novembra.

Mej nemškoliberalnimi poslanci v drž. zboru je svoj čas sedel tudi neki Rudolf Auspitz, velik tovarnar in neznan politik, ki takratnega voditelja nemških liberalcev, dr. Herbst, kar živega ni mogel videti, dasi je bil proti Herstu v vsakem oziru prava ničla, in se je vendar neprestano vanj zaganjal in ga tudi javno napadal. Naposled se je Herbst tega večnega zbadanja naveličal in je Auspitzu v javni seji povedal, da goji ranj »die tiefgeföhltete Geringschätzung«.

Najnovejša polemika mej tržaškimi »voditelji« — ki so vsi ljubljeni, dični in nedolžni — in mej narodno-napredno stranko nas je spomnila na tega Rudolfa Auspitz. Podobnost mej njim in našim dr. Rybačem je namreč v mnogih ozirih velika, zlasti kar se tiče nasprotja dr. Rybač proti »tistim ljudem«, ki stope na čelu slovenske napredne stranke in katere hoče dr. Rybač pomesti na smetič, kakor je Auspitz hotel pomesti dr. Herbst. Ta paralela bi se dala mej Rybačem in Auspitzem prav dobro izpeljati in bi bila v mnogih ozirih jako pikantna.

Po zaslugu dr. Rybača smo tržaški Slovenci zopet jedenkrat v boju s slovenskimi naprednjaki, in tu v Trstu vodimo ta boj s takim pogumom, kakršnega nikdarnimamo, kadar se gre zoper Italijane in vodimo ga tako, kakor bi ne imeli prav nobenega družega posla.

Kdor bi sodil po »Edinosti«, bi utegnil misliti, da smo tržaški Slovenci vsi od prvega do zadnjega izvansebe, ker je »Slovenski Narod« odgovoril na dr. Rybača provokacijo tako, kakor nekdaj dr. Herbst imenovanemu Auspitzu. Vsaj »Edinost« piše tako, in baš zato naj se oglasimo tudi tisti tržaški Slovenci, ki se ne strinjam z njim in z odborom poldrustva »Edinosti«, ter naj tudi mi enkrat povemo svoje mnenje.

Naši »voditelji« so že nekaj let sem skoro neprestano v konfliktih zdaj s to zdaj z drugo stranko, največkrat pa z napredno stranko, jedenkrat s kranjsko, drugikrat z goriško. Že to dejstvo samo mora obuditi začudenje, posebno še zaradi tega, ker mej narodno-napredno stranko in mej tržaškimi Slovenci ni absolutno nobenega nasprotja v interesih in torej nobenega pravega, nobenega stvarnega poveda takim konfliktom. Tržaški Slovenci bi lahko živel v najlepši harmoniji z napredno stranko, ker ta nikdar od nas ne zahteva, naj bi se postavili na njeno stališče. In vendar se konflikti redno ponavljajo in postajajo vedno ostrejši. To je gotovo tako čudno in nam usiljuje vprašanje, kdo je krije, da ne moremo v miru in v prijaznosti živeti s kranjskimi in z goriškimi naprednjaki.

Odkrito moramo priznati, da je tega krivo izključno naše vodstvo, ki povsod in vedno išče prepirov, ki vedno izziva in draži, dasi v to nima povoda.

To je sicer huda ali resnična obtožba. Toda, kdor je količkaj pazno zasledoval zgodovino zadnjih desetih let ve, da je to gola istina. Kadar smo imeli konflikte, vselej so se začeli iz Trsta, in vselej zaradi stvari, ki nas k večjemu posredno zadevajo, ki pa niso bile nikdar take, da bi mi imeli vzroka, začeti boj proti bra-

tom, proti rojakom, ki nas podpirajo in ki molče tudi tedaj, kadar bi imeli vzroka se oglasiti, molče, ker nečemo konfliktov.

Tržaški naši »voditelji« tožijo vedno, da nas drugi Slovenci ne podpirajo tako kakor bi zaslužili in potrebovali. Te tožbe so na dnevnem redu. Ti naši »voditelji« pa store objednem vse, kar si zamore izmisli človeška nerodnost, da druge Slovence od nas odvračajo. Naš položaj je obopen. Italijanstvo pritiska naš narod z vso brutalnostjo, potrebni smo simpatij in podpore, naši »voditelji« pa store vse, da zaduše zadnje simpatije, kar jih še imamo. Srečno so dosegli ti naši »voditelji«, da nas danes že nikjer več ne marajo, ne na Kranjskem, ne na Goriškem, ne liberalci in ne klerikalci.

To je jedini uspeh, ki so ga dosegli naši »voditelji«. Ko je bil še Nabergoj vodja tržaških Slovencev, smo imeli vse slovenske frakcije na svoji strani, časopisje nam je posvečevalo veliko pozornosti, v kranjskem dež. zboru so se zavzemali za nas — sedaj pa smo odbili od sebe vse, nikjer ni več starih simpatij in časopisje se — klerikalno in liberalno — izogiba »tržaškemu vprašanju ter molče odobrava vse, kar delajo naši »voditelji«. To je napredek, da se Bog usmili!

Tržaški Slovenci živimo v razmerah, ki nas marajo navdajati z najtemnejšimi mislimi za bodočnost. Razmere so take, da bi morali posvečevati vse svoje moči jedino le konsolidiranju tržaškega slovenstva in boju zoper italijanstvo, ki nam streže po življenju. Samo tisti, ki stope na tem stališču, imajo pravico zahtevati, naj se priznava, da jih vodijo patriotični motivi. Kdor izmej tržaških Slovencev zapusti to stališče, nima pravice zahtevati, naj se ga smatra resničnim rodoljubom.

Ali pa velja pri nas v Trstu to stališče? Ne! Pri nas imamo za vse drugo več časa in več skrbi, kakor za najvitalnejše zadeve tržaških Slovencev. V našem mestnem svetu je naš jezik zaničevan tako, da se noben naših zastopnikov ne upa ziniti slovenske besede — a mi se trgamo z Ljubljanci zaradi njih gledališča. Dvajset let se že borimo zaradi slovenske šole — to se pravi, naredili smo dotične vloge in zdaj izdhujemo, do kakih odločnih nastopov v mestnem svetu ali celo demonstracij se še nismo povzpeli — a mi se lasamo z Goričani zaradi goriških učiteljskih zadev. V mestnem gospodarstvu voda nečuvana korupcija, znane so vsakovrstne velikanske sleparje — a mi se za to ne menimo, naši zastopniki si teh zadev niti v misel ne upajo vzeti, mi gremo rajši v boj, da pomememo na smetiče »tiste ljudi«, ki vodijo slovensko napredno stranko. Nad dr. Tavčarja in dr. Tumom se še upamo, pred Venezianom pa imamo strahovit respekt.

Takih izgledov bi lahko navedli še več in vsak bi svedočil, kako slabia in nezrela je naša politika. Ta se da na kratko označiti tako-le: Svoje rojake, katere potrebujemo, ki nam nič nečemo, te izzivamo in dražimo proti Italijanom pa nimamo srda, ne dovtipa, ne bojevitega patosa, ne polemične ostrosti, v borbi zoper Italijane nastopamo — vsaka številka »Edinosti« je priča — »im Winslow der Klageweiber«.

Dr. Rybač je napadel napredno stranko na skrajno žaljiv način, a še danes se nista ne on niti »Edinost« upala le najmanjšega dokaza navesti, da je bil ta napad opravičen. »Slov. Narod« ju je že pred dobrim tednom pozval, naj navedeta tiste slučaje, da so Kranjci in Goričani tako »ščuvali« proti istrskim duhovnikom, da je bilo treba radi tega na velikem političnem zborovanju kar s sekiro iti nad naprednjake, ali »Edinost« in dr. Rybač sta se potuhnila, še v misel ne vzameta več tega »ščuvanja« in z nobeno besedo ne reagirata na dotični direktni poziv »Slov. Narod«. To opravičuje v zadostni meri domnevanje, da sta si »Edinost« in dr. Rybač tisto »ščuvanje« izkateregakoli uzroka izmisliła v namen, da bi mogla napasti napredno stranko.

In potem ta antipatična rabulistika, s katero se vodi polemika. Dr. Rybač se je povzdignil do smešne trditve, da »Slov. Narod« izgublja prijateljev in da je »Slov. Narod« kriv, da je napredna stranka na Kranjskem pri volitvah izgubila dva mandata. No, »Slov. Narod« bi imel ravno v Trstu in v okolini prav veliko prijateljev, ko bi hotel sprejemati poslane mu dopise in ko bi hotel poskrbeti, da bi se ga dobilo v tržaških tobakarnah. Boditi tu povedano, da smo iz Trsta že večkrat uredništvo »Slov. Naroda« na to opozorili, a dobili smo odgovor: »Mi nečemo delati «Edinosti» konkurence in nečemo v Trstu zanetiti mej Slovenci političnega nasprotja.«

— Naša »Edinost« bi najbrž ne bila tako odgovorila. Kar se pa tiče mandatov, naj bi naši voditelji že celo molčali. Izgubili smo Nabrgojev mandat, izgubili jeden okoliški mandat za mestni zastop, a Ladinjev mandat nam ni bil odvzet v takem boju, kakor napredni stranki ribniški, niti po taki nenaravniki koaliciji, kakor idrijski, ampak Ladinjev mandat nam je bil odvzet vsled lastne malomarnosti, kakor je to, četudi z olepševalnimi besedami, priznala svoj čas »Edinost« sama. Sicer pa ima tudi Pomjan neki pomen!

Direktni povod, da smo se danes oglasili, nam je dala grda insulta, ki jo je zagnala »Edinost« napredni stranki v obraz. Zgodilo se je to v št. 260, kjer se je »Edinost« predznila očitati napredni stranki, da je zjednjeno Slovencijo pahnila med staro šaro. V tej insulti se zrcali podlost, ki nas je navdala z ogorčenjem. Tako očitanje je za nas tržaške Slovence sramotno, ker je ravno narodno-napredna stranka tista, ki omogočuje, da vzdružuje Ciril Metodova družba slovenske šole v Trstu. Ko bi ne bilo narodno-napredne stranke, bi ne imeli niti kacega otroškega vrtca v Trstu, kajti tu v Trstu je sicer veliko bogastva in je dosti slovenskih kapitalistov, umazanosti v denarnih stvareh pa je še veliko več. Omenjeno očitanje nas je navdalo z indignacijo. Slovenske šole v Trstu si pustite od teh preklicanih naprednjakov vzdrževati, v zahvalo pa jih v svojem »dičnem« listu na tak način zasramujete. Vprašamo: Ali mislite, da bi v jednakih razmerah kak italijanski list tako postopal, kakor »Edinost« v tem slučaju? »Slov. Narod« je pa je tudi ta napad povrnil z nobleso. Lahko bi bil ožigosal strahopetno postopanje dr. Rybača v našem mestnem svetu, kjer oni isti dr. Rybač, ki se je pustil radi škofovega pogreba ven vreči, ni imel toliko srčnosti in narodne zavednosti, da bi bil nastopil proti italijanski univerzi v Trstu; ampak je upravičenost italijanske zahteve pripoznal. Celo Italijanom se je zdelo to tako nemoško in nenačrno, da so ironično klicali »Grazie, grazie«. A »Slov. Narod« je tudi to postopanje ignoriral, kakor že marsikako drugo nečestnost.

Končajmo. Kdor trezno presodi naš položaj, bo priznal, da zahteva naša narodna korist korenito premembro naše dosedanje politike. Vse svoje moči moramo posvetiti obrambi slovenske narodnosti in slovenskih pravic v Trstu, energičnejši obrambi, kakor doslej, a konec se mora narediti tistemu zdražbarstvu, ki se je pri nas v Trstu tako bujno razvilo, da imamo neprehomoma konflikte z vsemi slovenskimi strankami, dasi narodni interesi zahteva, da skušamo pridobiti simpatijo vseh pravih slovenskih rodoljubov. Zlasti naj si to zapomni dr. Rybač, ki je že večkrat pokazal, da pri njem zdražbarstvo nadomešča druge talente.

V Ljubljani, 16. novembra.

Državnozborski opravilnik.

Podpredsednik poslanske zbornice, profesor Avgust Kaiser je bil pri cesarju v avdijenci. Cesar ga je pozdravil s sledčimi besedami: »Veseli me zelo, da vas zopet vidim. Prevzeli ste pač težaven posel. Žalosti me jaka, da se najvažnejše stvari ne morejo hitro dognati. Videti je celo, kakor da so se v zadnjem času po-

strila na sprostva strank.« Podpredsednik je odgovoril, da njegov nalog vsekakor ni lahak ter se važne točke vsled tačasnega opravilnega reda ne dajo urno dognati. Vladar je pripomnil: »Od vseh strani se očaže, da treba opravilnik izpremeniti, toda doslej ni še nihče v tem oziru ničesar storil. Obžalovati je zlasti, da se vsled mnogih nujnih predlogov proračunske debata ne more dovršiti. S tem, da se dožene proračun, bi se spravile razmere v parlamentu zopet v pravi tir in gospodje naj bi se potrudili, da urede v tem oziru razmere zbornice. Kaiser je zagotovil cesarja, da store poslanci gotovo vse, kar bi utegnilo v parlamentu zopet napraviti red. »Tudi jaz mislim, da je možno z nekoliko potrpljenjem razmere zopet uredit.« S temi besedami se je poslovil cesar od podpredsednika. Da se razmere v zbornici vsaj malo izboljšajo, treba bi bilo vsekakor izpremeniti opravilni red; to uvidevajo vse stranke, o tem se je že večkrat govorilo, toda ako glede izpremembe opravilnika stranke ne bodo složne, kar je pričakovati, nastale bodo zopet dolgovezne in dolgotrajne debate, reforma opravilnika pa le težko da bi se dosegla.

Dispozicijski fond in stranke.

Stranke se sedaj posvetujejo, ali naj bi v proračunskem odseku glasovale za dispozicijski fond ali proti njemu. Izmed levicačkih strank bodo glasovale za: nem. napredna, kršč. socialna in stranka ustavnih veleposestnikov; proti pa nem. nacionalci. Ker bodo baje glasovali proti fondu tudi kat. narodna stranka, fevdalni veleposestniki in neki Jugoslovani, bo v proračunskem odseku večina glasov proti dispozicijskemu fondu. Ali stvar ni tako nevarna kakor se dozdeva. Stranke bodo glasovale za fond, ne da bi izražale Koerberju zaupanje ali pa bodo glasovale proti fondu, ne da bi izražale Koerberju nezaupanje. Koerber pa bo že v naprej povedal, da glasovanja glede fonda sploh ne bo smatral izrazom zaupanja ali nezaupanja. Tako Koerber vsekakor še ostane.

Vojna v Južni Afriki.

Sir Edward Grey, poleg Asquitha vodja liberalnih imperialistov, je v Liverpoolu agitiral za nov liberalen kabinet. Napadal je sedanjega vlada ter zagovarjal vojno. Sedanji kabinet je prepočasen in premalo energičen. Zato naj bi stopil na Salisburjevo mesto lord Rosebery, ki reši Anglijo iz sedanjega kritičnega položaja. Ako se torej Burom posreči, da s svojo vztajnostjo strmoglavljo sedanjega vlada, pride nova, ki bo moral biti le še »energičnejša«. Ali neki Avstrijec, ki se je pravkar vrnil iz Johannesburga, poroča v listu »Times«, da bo trajala vojna vsaj še šest mesecev. Sedanja letna doba je Buri ugodnejša. Ali preko bodočega junija se Buri ne bodo mogli držati. Če pa vendarle vztrajajo še od maja do avgusta bodočega leta, potem je možno, da se raztegne vojna še preko vse bodoče zime. Sicer pa so Buri vojne že naveličani in bi radi sklenili mir, ako se jim zajame bistvena avtonomija. »Daily Mail« poroča, da namerava Krüger naprositi Rusijo, Nemčijo in Avstro-Ogrsko, da naj bi posredoval za premirje. Ta vest pa je zelo neverjetna, kajti angleški listi priznavajo, da je sedanji položaj za Anglijo skrajno neugoden, da celo kritičen ter da je naj najnovejše treba, da se odpoji nekaj novih čet. V takem položaju pa Buri miru gotovo ne bodo iskali.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. novembra.

Za univerzo v Ljubljani.
Graški akademiki so na slovenske občine, različne korporacije in znane jim uplivne rodoljube poslali naslednji poziv:

Gradec, 13. novembra 1901.

Vaše blagorodje!

Slovenska akademična mladež nujno apeluje na Vaše znano rodoljubje, da zastavite v svojem delokrogu energično vse svoje moči v pospešitev naše opravičene zahteve, da nam vlada ustanovi kar najprej slovensko vseučilišče v Ljubljani. Manifestacije raznih korporacij, okrajnih za-

Dalje v prilogi.

stopov, občinskih zastopov, političnih in drugih društev, zlasti učiteljskih, bi prav mogočno pospešile to velevažno narodno-kulturno zadevo. Vplivajte, da se kar mogočno slovesno sprejmo sklepi, resolucije in peticije za ustanovitev univerze. Slovensko dijaštvu je sklenilo na vsak način do konca vztrajati in se ne boji nobenih žrtev. Kvišku vse, kar narodno misli, za uresničenje tega velikega narodnega in kulturnega idea!

Permanentni odbor jugoslovenskih akademikov v Gradcu.

Temu pozivu je dodan naslednji obrazec:

Visoko

c. kr. ministrstvo za uk in bogočastje!

Odbor občine izrazil je v seji dne .. novembra 1901 soglasno prepričanje, da je za naš narod nezaslužena krivica, da še zmiraj nimamo svojega vseučilišča.

Sklenil je torej pozvati in naprositi visoko ces. kr. vlado, da čim prej izpolni vročo željo celega našega naroda ter istemu ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani.

Občinski zastop

Pečat.

I. I.,

občinski predstojnik.

Peticijo pošljite kakemu poslancu ali pa na naslov: Akademično društvo »Triglav« v Gradcu. — Ker ta ali ona občina ali korporacija morda ni dobila tega poziva, smo prijavili oboje ter prosimo, naj bi vsi krogi razvili energično agitacijo v označenem smislu.

Iz graških akademičnih krogov se nam piše: Tukajšnji slovenski visokošolci poslali so deputacijo v Zagreb, ki bi sporazumno s hrvatskim dijaštvom pripravljala tla za veliko manifestacijo hrvatskega dijaštva za slovensko univerzo v Ljubljani. Rektor zagrebškega vseučilišča določil je, da se ista vrši danes, v soboto ob 11. uri na vseučilišču. Slovenski visokošolci stopili so v jednak namen tudi v zvezo s poljskimi visokošolci, ki so pozvali svoje kolege na vseučiliščih v Lvovu in Krakovem, da se izrazijo za izjavo na naučno ministrstvo, naj nam ustanovi univerzo, ker smo edini narod v Avstriji, ki nima nobenega vseučiliškega predavanja v svojem materinem jeziku. Ožji odsek tukajšnjih slovenskih akademikov proklamiral se je permanentnim ter od jutra do večera na vse strani obvešča, pojasnjuje in sklepa. Razposlalo se je od tukaj v domovino nad 400 pozivov na korporacije in posameznike, da se pri-družijo dijaštvu v zahtevi vseučilišča. Vse slovensko dijaštvu vseh mest in krajev je globoko prepričano o krivici, katera se godi slovenskemu dijaštvu, ker nima svoje univerze, in treba bi bilo samo migljaja, in slovanski dijaki storili bi za Slovence tudi najtežje žrtve. Nasvetovalo se je Slovencem od strani neslovenskih akademikov, da na Dunaju vsi Slovani skupno preprečijo na vseučilišču vsako predavanje dolej, da se nam ugodi. Pa ravno Slovenci so izjavili, da te žrtve ne morejo sprejeti, akoravno bi se gotovo dala z uspehom izpeljati. Kmalu bode govorilo pol Avstrije za našo pravično stvar. Vlada ne bode v zadregi za argumente glede naše zahteve. Slovensko dijaštvu pa ne veruje, da bi si vlada upala iste podcenjevati.

Zagreb za univerzo v Ljubljani. Sinoč smo dobili — žal da že prekasno za včerajšnjo številko — brzjavno naznanilo, da bo danes na zagrebškem vseučilišču ob navzočnosti rektora velika manifesterija za vseučilišče v Ljubljani.

Namesto odgovora na »dopis« z Dunaja v tržaški »Edinosti«, v katerem se našemu listu — čujte in strmite! — očita mlačnost — prosimo, to ni šala, ampak popolna istina! — v zadevi ljubljanskega vseučilišča, prijavljamo naslednje pismo: Gradec 13. nov. 1901. Slavno uredništvo! ... V imenu tukajšnjih dijakov vas lahko zagotavljamo, da nam ni prav, kar je dunajski dopisnik pisal o »Narodu«, da je glede univerza mlačen, ker je baš »Narod« za univerzo ves čas mnogo pisal in smo prepričani, da bode še tudi zanaprej ... Vek. Kukovec, Vidovič, Senekovič, Sagadi.«

Razpisani sta dve mestni vijesodnih svetnikov pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani. Mi smo o ti zadeli že izpregonorili, in tudi danes ne omenjammo druzega, nego da bi ugovarjali proti vsemu urivanju štajerskih deželnosodnih

svetnikov, naj se imenujejo tako, ali tako. Višega deželnega sodišča predsedniku grofu Gleispachu pa na srce pokladamo, da naj pri imenovanju sodnih funkcionarjev za Kranjsko že vendar jedenkrat poneha s svojimi intrigami, s kojimi že nekaj časa sem kali mirne naše politične razmere, in koje se mu — kot bivšemu justičnemu ministru — prav slabo prikladajo.

— Proslava 400letnice umetnega hrvatskega pesništva v zvezi s proslavo Marka Marulića in Avg. Šenoe. Krasni slavnostni dnevi v Zagrebu so minili. Niso bili hrupni in viharni, nego svečanostno resnobni. Posvečeni niso bili zabavi in veselju, nego delu, pripravljanju, organiziranju za bodočnost in uživanju umetnosti. Slavnost se je začela v torek zvečer v gledališču z opero »Porin« ter se je zaključila v četrtek zvečer v gledališču z dramsko »Zlatarovo zlato«. V sredo zjutraj je bilo ogledovanje atelierjev hrvatskih slikarjev in kiparjev, ob 10. je bila v prestolni cerkvi svečana maša s staroslovenskim listom in evangelijem, ob 11. pa se je vršila v dvorani Sokola svečana seja. Imenom bolnega predsednika viteza Trnskega je pozdravil goste podpredsednik svetnik dr. Mažuranić. Svečanostni govor je imel slavni romanopisec Šandor Gjalski (Ljuba Babić). Njegov govor pri-nesemo v prevodu prihodnji teden. Potem je govoril župan spletški Milić, spletški arheolog Bulić ter je predaval akademik prof. Milčetić. Končno je deklamoval ravnatelj Fijan odlomek Marulićeve »Suzane«. Vsi govor in vsa predavanja so se bavila s Spletčanom Marulićem, z njegovo dobo in z nalogami leposlovja. Svečanostno sejo, katere se je vdeležilo ogromno občinstva vseh slojev, — tudi duhovščine je bilo mnogo s škofom na čelu — je zaključilo pevsko društvo »Kolo« s pesmijo Marulića. Popoldne se je vršilo na pokopališču slavlje mrtvih hrvatskih preprodriteljev, politikov in pisateljev. Govorila sta dr. Nikola Andrić in prof. Miler. Žalobni zbor je zapelo »Kolo«. Ob 1/8. je bila v gledališču svečana predstava. Prolog viteza Trnskega je govorila v spletški narodni obleki gospa Šramova, nato je zaigral orkester Lisinskega ilirsko ouverture ter so operni solisti in zbor zapeli Zajčovo slavnostno kantato. Končno se je predstavljala prigodna igra »Uspomeni Marka Marulića«. Občinstvo je došlo v praznični obleki: dame v veliki toaleti, gospodje v frakih. Po predstavi je bil sestanek v hotelu Imperial. Stol je vodil pesnik Mihovil Nikolić. Vršila se je dolga, nepretrgana vrsta govorov in napitnic, med katerimi je vzbudila največje oduševljenje nazdravica ljubljanskega župana g. Iv. Hribarja, ki je govoril slovenski in hrvatski, nazdravil vzajemnosti vseh Slovanov, zlasti pa pobratinstvu Hrvatov in Slovencev, ki rojeva že realne, praktične sadove. Imenom Slovencev so govorili še gg. Fr. Govékar, dr. Lampé in Anton Medved, vsi burno pozdravljeni. V četrtek dopoldne je bilo ogledovanje naravoslovnega muzeja in Strossmayerjeve galerije, ob 10. dopoldne pa je bila izvanredna glavna skupščina društva hrvatskih književnikov, katero je vodil Šandor Gjalski. O potrebi hranilnice in pomožne zadruge za hrvatske književnike je referiral urednik Milan Grlović, o ljudskih knjižnicih je predaval Jos. Kirin, o javnih predavanjih in posebej o tečajih za analfabetih je govoril dr. Vel. Deželić in o založniških razmerah na Hrvatskem je govoril dr. Mil. Dežman. Pesnik Kukuljević pl. Sackinski se je zahvalil odboru za prireditev slavnosti, zlasti pa podpredsedniku Gjaskemu, ki je radi obdelosti predsednika viteza Trnskega moral vršiti dvoje poslov. Podpredsednik Gjalski je pozdravil vse goste in se vnovič zahvalil Slovencem, da so se vdeležili tudi te slavnosti. Ob 12. popoldne se je vršilo na Mesnički ulici svečano odkrivanje s pominske plošče Avgusta Šenoe. Slavnosti so se vdeležila vsa literarna, umetniška in pevska društva z zastavami, obč. zastop, okoli 200 literatov in literat ter nepregledna množica. Slavnostni govor je imel Stjepan pl. Miletic, za njimi pa je govoril župan Mošinski. Društva so zapela Šenoino pesem »Glasna jasna narod pa hrvatsko himno »Liepa naša

domovina«. Bil je veličasten, nepozaben trenotek. — Ploščo je izvršil kipar Valdec. Ob 2. popoldne se je vršil v dvorani glasbenega zavoda slavnostni banket, pri katerem je svirala vojaška godba. Banketa se je vdeležilo okoli 150 oseb, najodličnejši možje hrvatski, umetniki, umetnice, župan, častniki in mnogo odličnjakov iz vseh hrvatskih zemelj. Slovencem je napisal Kukuljević pl. Sackinski, odgovoril je pisatelj Fr. Finžgar. Po banketu so odšli pisatelji, slikarji in kiparji pred Kačičev spomenik ter položili preden lovrov venec s trakovi. Govoril je dalmatinski pesnik Rikard Katalinić-Jerefov. Takisto se je ovenčal Preradovičev spomenik, pred katerim je govoril pesnik Mihovil Nikolić. Končno je šla množica pred stanovanje bolnega Trnskega in zapela dvoje pesmi, prirejajoč mu velike ovacije. Zvečer ob 1/8. se je vršila v gledališču prva predstava Šenoa-Dežmanove historične drame »Zlatarovo zlato«. O predstavi poročamo na drugem mestu. Po predstavi je bil sestanek v hotelu Imperial, kjer so se Hrvatje poslovili od svojih gostov. Tako se je završila ta velika narodna in literarna slavnost, ki je posvedočila, kako ljubi in časti hrvatski narod svoje pisatelje, in prvoroditelje narodne prosvete.

— Duhovščina, pozor! Na Dunaju se je razsodilo, da imajo redaktorji pravico tožiti, ako se list javno grdi in sramoti. Naši mladi kaplani naj bodo torej previdni. Njihovega zabavljanja na naš list smo siti, in zategadelj budem tožili vsacega, kdor bude zabavljaj. Še celo škofa hočemo tožiti radi pastirskega listov; bude vsaj gosposka zbornica prišla v položaj, dobiti pravi pojem o oliki tega prelata.

— Wolf-Missia-Jeglič. Proslave štiristoletnice hrvatske književnosti v Zagrebu se je udeležil tudi dr. Lampe. Mož je še mlad in neizkušen, slovesnost pa je bila imponantna; tudi je imel priliko spoznati, kaj je vse škof Strossmayer storil za hrvatski narod, vse to je obudilo v njem vsakovrstna čutila, očitno je, da ga je bilo nekoliko sram, da se naši slovenski škofi tako preklicano malo žrtvoli za svoj narod, dočim je Strossmayer tako velike stvari ustvaril. Samo v takem duševnem razpoloženju je mogel pisati: »kaj bi bili pri nas naredili možje kakor Wolf, Missia, Jeglič, ako bi razpolagali z milijoni, mesto s par tisoči, ali kakor naš škof s krajcarji, katerih vsakega mu liberalna samogoltnost desetkrat prekolne, preden ga dobi za svoje velike in plemenite namene«. — Škofa Wolfa imenovati v isti sapi z Missio in Jegličem je naravnost nedopustno. Wolf je — ne oziraje se na druzega nič — res veliko storil za slovenstvo, ker je omogočil, da imamo svoj slovar. To je zasluga, ki mu je slovenski narod nikdar ne pozabi. Kaj pa sta storila Missia in Jeglič, da jih postavila dr. Lampe v isto vrsto z Wolfom, s čim pa sta ta dva slovenstvu koristila? Naj premisljujemo in poizvedujemo kolikor hočemo, mi ničesar ne najdemo, kar bi dr. Lampeta opravičevalo, Missia in Jeglič postavljati v isto vrsto z Wolfom. Missia nam je v narodnem oziru samo škodoval in še za slovar določeni del Wolfove zapuščine slovenstvu deloma vzel. In Jeglič? Agitirati zna in iz ljudstva izpresevati demar za slovenskemu narodu sovražen namen, za popolnoma nepotrebne zavode v Št. Vidu. Druzega ni še ničesar storil in prepričani smo, da tudi ne bo. Nihče ne more zahtevati naj, bi naši škofi v narodno-kulture namene darovali toliko, kakor Strossmayer katerega mi ravno zaradi tega tako visoko in iskreno spoštuje, ker smo uverjeni, da a se prav v žrtvah za narod izraža resnično rodoljubje. Ako bi Missia in Jeglič svojim dohodkom primerno žrtvovala za narodno-kulture namene, bi nas ne bilo strah, postavljati jih v isto vrsto s Strossmayerjem. A kaj sta žrtvovala od svojih lepih tisočakov? Nič, ker nimata nič srca za slovenski narod in za njegova narodna in kulturna prizadevanja, ampak poznata samo najgrje ultramontanstvo. Zato pa odločno protestujemo proti temu, da se jih postavlja na stran Wolfu, ki ima le kot stvaritelj našega slovarja več zaslug za slovenstvo, kakor cel tucat Missij in Jegličev.

— Škofova nagrada. Šentviški kaplan g. Ferd. Erker je pred letom prosil župnije Škofje Loke, a je ni dobil. Pričovedoval je svojim vernim ovčicam prav skrivnostno, da so škof rekli, da mora v Št. Vidu ostati in dognati, kar je začel. A v Št. Vidu ni začel prav nič druzega, kakor da je vpeljal in strastno vodil nesramno gonjo proti ondotnemu nadučitelju g. Žirovniku. Saj je znano, da je ta gonja dospela ravno v zadnjem času tako daleč, da se je spozabil neznan zlikovec in streljal v nadučiteljevo stanovanje. In zdaj bi mi navadni ljudje pričakovali, da bo naš prezvišeni g. knezoškof vendar posvaril tega presitega kaplana in mu povedal, da z hujskanjem ne bo pospeševal — vere. A — kaj še! Ravno zdaj gre ta vredni duhovni pastir, g. Ferd. Erker v Kočevje za — dekan. Kočevci so se ga sicer malo branili, a naš predobri g. vladika jim je baje zapretil, da vzame dekanijo iz Kočevja, če patron ne imenuje dekanom — g. Ferd. Erkerja. In šlo je! — Zdaj ima šentviški kaplan lepo nagrado za ves trud, ki mu ga je provzročila vojska proti g. Žirovniku. — V Št. Vidu si je sicer precej polomil rožičke, a uganan pa popolnoma vendar še ni, ker še vedno po gostilnah skrivnostno-sladko ginjen »v svetem ognju« bije obmizo hujskajoč: V Št. Vidu ni nič »mož«. Če bi bili Šentvidci res »možje«, tedaj bi ne dopuščali, da njihova duhovna »Narod« nazivlje — »pôpac! Po njegovem mnenju so torej »možje« tisti, ki zanj jemljo kostanj iz žrjavice, ker si ga same — upa, ker se je enkrat že pošteno opekel! — Zato mi opozorujemo nanj dobre Kočevce in želimo, da k njim ne prinese toliko pohujšanja, kolikor ga je v Št. Vidu — pustil.

— Repertoar slovenskega gledališča. Jutri v nedelje bodela dve predstavi: popoldne ob pol 3. uri se igra izvrstna komedija »Odgójitelj Lanovec« (Flachsmann als Erzieher), ki je doseglj takoj krasen uspeh, in na katero osobito opozarjam slovensko učiteljstvo in zunanje goste. Zvečer pa se bo pela zadnjic v sezoni krasna opera »Karmen«. — V torek se igra prvič v sezoni narodna igra s petjem »Rokovnjača«.

— Koncerti „Glasb. Matice“. Beethovnova »Missa solemnis« je pri zadnjem koncertu uspela tako krasno, da bi bilo res škoda, če bi se tako delo svestovne slave, za koje je trebalo toliko vtrajnega truda, čulo samo enkrat. Zato se bode koncert ponavljaj v nedeljo teden, dne 24. novembra ob 5. uri popoldne, zlasti da morejo priti tudi z dežele glasboljubivi rodoljubi vše večjem številu nego prvič. Z ozirom na to smo obširnejo oceno dela samega, namenjeno za danes, odložili za bodoči teden. — Pevski zbor nič ne prekine svojega vežbanja, marveč ima za drugi letoski koncert moški zbor prvo pevsko vajo prihodnjo sredo ob 8. uri, ženski zbor pa prihodnji četrtek ob pol 6. uri zvečer. Prva skupna odborova seja ženskega in moškega zbora za drugi koncert je v ponedeljek zvečer ob 8. uri v društveni dvorani.

— Družba sv. Cirila in Metoda je imela svojo 135. vodstveno sejo dne 7. novembra t. l. v družbinah prostorih »Narodnega doma«. Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trsteniški, Martin Petelin (blagajnik), Luka Sveteč (podpredsednik) in Dragotin Žagar. Svojo odsotnost so opravili službeno zadržani: dr. Ivan Svetina, Ivan Šubic in tajnik Anton Žlogar. Ob 3. uri popoldne otvorili prvomestnik sejo ter prebere cesarjevo zahvalo za izraz vdanostnih čutil XVI. velike skupščine v Mariboru, dne 8. avgusta 1901. Zahvala se je sprejela v radostno znanje. — Sprejelo se je več v družbin prid merečih prvomestnikov predlogov. Blagajnik je izkazal od 1. januarja do 1. novembra t. l. 34.233 kron 12 vin. stroškov in 32.725 kron 77 vin. dohodkov; torej 1507 kron 35 vin. pri manjkljaju. Ta primanjkljaj pa se je zadnje dni zelo zmanjšal, ker so prav posebno še ženske podružnice pridno pošljale lepe veselične dohodke. Tudi volila se množe. — Ko se rešijo razne prošnje in vzemokurencije v znanje, zaključi prvomestnik sejo ob pol 6. uri zvečer.

— Pevskega društva „Ljubljane“ Martinov večer, ki se je vrnil

pretečeno nedeljo v Sokolovi dvorani »Narodnega doma«, obnesel se je v vsakem oziru nad vse pričakovanje dobro. Res, da ni bil obisk tak, kakor se sme od narodnega občinstva napram narodnemu društvu zahtevati, vendar je bila zabava povsem neprisiljena in prijetna, ter je občinstvo sledilo s posebnim zanimanjem vsaki točki obširnega programa, ki se je v obči zavoljnlost izvršila. Koncertne točke so se precizno in fino izvajale, posebno se je pa odlikoval g. Polašek, kateremu se je izročila lovorceva lira na trobojnem traku z napisom in malim, od društvenikov nabranim darom. Premišljeno in dovršeno ga je na glasovirju spremljala gdč. Hilda Schinzlova. Meščanska godba se je tudi potrudila, da povzdigne koncert na nivo boljših priredeb. Coriandoli-Corso je bil posebno živahan, za njim pa se je vršil ples in so se veseli posetniki do pozne ure vrlo sukali.

Občni zbor „Radogoja“ vrši se nočjo ob šestih v mestni dvorani, na kar gospode člane še posebej opozarjam.

Slovensko gledališče. Sinoči se je igrala narodna igra s petjem »Deseti brat«, žal, precej površnejše kot lani. Vendar je dosegla drama najlepši uspeh. Ocene prinesemo v ponedeljek.

Povodom smrti vladnega svetnika Mahkota se nam piše, da je pokojnik l. 1849. v družbi 30—40 tovarišev poslušal v ljubljanskem kurzu vseučiliška predavanja o civilnem in kazenskem pravu. Podučevala sta Mažgon in dr. vitez Lehmann, prvi civilno in drugi kazensko pravo. Kolega pokojnega Mahkote je bil tudi starosta slovenskih politikov, g. notar Svetec v Litiji.

Poroka. Danes opoldne se je v Srca Jezusovega cerkvi poročil gospod Milan Pajk, realni profesor v Ljubljani, z gdč. Vido Levčeve, hčerko gospoda učiteljiškega ravnatelja Frana Levca. Iskreno čestitamo!

Državni telefon v Ljubljani. Že dolgo časa čujejo se v trgovskih krogih pritožbe radi že pred dvema letoma obljudjenega, pa še sedaj ne razširjenega telefonskega omrežja v Ljubljani. Do sedaj nismo hoteli dati duška popolnoma opravičenemu ogorčenju, ki vlada radi tega ne le mej trgovstvu, marveč tudi med drugimi stanovi, ker se nam je vedno zatrjevalo, da se bodo premajhna in prešibka stojala na hišnih strehah, na koje so telefonske žice pritrjene zmenjala z večjimi in močnejšimi, koja bodo vstreza nenačadno hitremu razvitu telefonske naprave v našem mestu. Ker se pa ne moremo dalje zadovoljevati s prošnjami za potrpljenje od strani sicer tako uljudnih gospodov poštnih uradnikov smaramo za časnarsko dolžnost, da merodajne faktorje opozorimo na škandalozno — ad calendas graecas — zavlačevanje razširjenja telefonskega omrežja. Znano nam je dobro, da je že lepo število novih naročnikov prijavljenih in da bi se jih še več oglasilo, ako bi se prvim vstreglo. Neki gospod čaka na nujno potrebno postajo že od meseca nov. 1900. Takrat dejal mu je gospod načelnik telefonskega urada — obžalovaje, da pred majem 1901 ni misliti na razširjenje. Ko je naročnik meseca junija t. l. postajo urgiral, reklo se mu je, da trgovinsko ministrstvo še ni rešilo uloge poštnega ravnateljstva v Trstu za razširjenje telefonskega omrežja v Ljubljani. In še danes ni ta uloga rešena, dasi čaka neki drugi gospod že 2, piši dve leti na naročeno postajo. **Ni li to škandal?** Nastane torej vprašanje, kje je krivda temu zavlečevanju? Po našem mnenju nikjer drugod, kakor pri trgovinskem ministrstvu. To ministrstvo je letos izdalo — glasom raznih časniških vesti, pač lepe stotisočake za sedaj še nepotrebne drage cementne kanale za telefonske kabeljne, seveda — na Dunaju, za Ljubljano pa ni kredita par borih tisočakov najti, dasi se za to že dve leti moleduje. Treba bo torej vsekako akcijo v doseglo razširjenja telefonskega omrežja v Ljubljani vprizoriti in sta v ta namen najbolj poklicana trgovinska in obrtna zbornica in občinski svet ljubljanski. Dobro bilo bi pa tudi, da kak slovenski drž. poslanec, član proračunskega odseka, ministra barona Calla opozori na hitro reševanje ulog njegovega referenta v teh

zadevah, ker se baš sedaj obravnava v proračunskem odseku etat trgovinskega ministrstva.

Elizabetna obreška bolnica. V torek, 19. t. m., bo v križanski cerkvi povodom imendana pokroviteljice te bolnice, nadvojvodinje Eizabete Marije, maša.

Bolniška blagajna mojstrov v Ljubljani naznanja, da bode tudi to leto razdelila 4 jubilarne podpore po 20 kron za onemogle člane, oziroma vdove, na dan 2. decembra t. l. Prošnje sprejema društveni podnačelnik g. Fran Krajger, krojaški mojster na Kongresnem trgu, do 21. novembra t. l.

Narodna čitalnica v Spod. Šiški priredi v nedeljo, dne 17. t. m. v gostilni »Burja« pri »Ačniku« Martinovo veselico. Spored: Godba (svira oddelek »Ljubljanske meščanske godbe«). — Šaljivi prizor. — Tombola. — Petje. — Ples. — Začetek ob pol 8. uri. — Vstopnina prosta.

Zborovanje učiteljskega društva v Lescah bo v torek, dne 19. novembra t. l. ob 3. uri popoludne. Dnevni red: 1. »Naša učiteljska plača«. 2. Razni nasveti.

Veselica slov. bralnega društva v Selcih se vrši v nedeljo 17. t. m. pri g. županu Francu Šliberju. Na vsporedu je petje, tombola, srečkanje in igra. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Društvo, katero bode praznovalo drugo leto svojo 25. letnico, vabi vse prijatelje, katerim je do uspevanja omike med narodom.

Vihar na barju. V noči od četrtega na petek je bil na barju silen silen vihar. Veter je odkril celo neki že lezniški vagon in vrgel streho v stran, pri kateri priliki je streha potrgala brzjavne žice.

Skrivnostna pasažirja. Včeraj popoldne sta se, prišedši iz Pulja, prideljala skozi Ljubljano, dva skrivnostna pasažirja, neki jako elegantni gospod z tako elegantno damo, a v spremstvu — orožnikov. V Ljubljani sta puljska orožnika izstopila in izročila skrivnostna pasažirja dvema ljubljanskima orožnikoma, ki sta ju odpeljala v Gradec. Seveda je bilo na kolodvoru veliko zanimanja, a nihče ni vedel povedati, kdo sta aretovanca in kaj sta zakrivila.

Električna železnica in občinstvo. Neki voznik električne železnice je bil tožen radi prestopka zoper telesno varnost, ker je električni voz zadel ob nekega pasanta in ga pahnil na stran. Toženi voznik je bil v drugi instanci oproščen, ker se vozniku ni mogla ne-pazljivost dokazati in ker se je sodišče postavilo na stališče, da je tudi občinstvo samo dolžno, imeti odprte oči, kadar zapusti trotoir.

Konje za Angleže. Danes so zopet peljali skozi Ljubljano jako mnogo konj, namenjenih za angleško armado v Južni Afriki. Res, čudni so nazori »merodajnih krogov« avstrijskih o — neutralnosti!

Iz čolna je padel v vodo brodar Franc Čelešnik včeraj dopoludne na Trnovskem pristanu. Mož ga je imel v glavi. Delavec Franc Gubič, ki je to videl, prišel mu je na pomoč in ga potegnil iz čolna.

Premijera Šenca-Dežmanove drame „Zlatarovo zlato“.

Dnevi slavlja 400letnice hrvatskega slovstva so se zaključili z dramatično predstavo. Dr. Milivoj Dežman je dramatizoval slavni roman Avgusta Šenca »Zlatarovo zlato« za to slovesno priliko in ustvaril prav lepo, efektno dramo iz domače, lokalne zagrebške zgodovine. Krasno gledališče je bilo nabito polno najlegantnejšega občinstva in naroda. Veliko število ljudij ni dobilo več vstopnic, in celo tuji gostje niso mogli v gledališče. Lože so bile prenapolnjene in natlačene, parter, balkon in galerija do zadnjega kotička zasedeni. In to občinstvo je hilo navdušeno ter je viharno ploskalo in za vsakim dejanjem pozvalo neštetokrat g. dr. Dežmanu na oder, kličoč mu zahvalen »Živio!« Drama se vrši na koncu 16. veka, a mnogo mislij in izrekov v njej je uprav danes docela aktualnih. Marsikaj je dobil tako v tej zgodovinski drami ostro tendenčno ost na sedanje splošne hrvatske

in specialno zagrebške razmere. Tako je zgodovinska drama iz 16. stoletja hkrati prav moderno aktualna. Dramatizacija se je Ivanovu (Dr. Dežmanu) prav sijajno posrečila. Seveda bo treba marsikaj okrajšati, saj je trajala premijera od 1/8.—1/12. Tudi nekatero brutalnosti bo izpustiti. Izborno se je posrečilo dejanje s saborom. Tu sodeluje živo in strastno hkratu na odru preko 50 oseb. A tudi več drugih ensembleških prizorov je v drami. V končnem prizoru zadnjega dejanja pa je na odru okoli 100 oseb, ki vse igrajo ter skupno dovedejo dramo do zmage. Velika zasluga za to zmago ima vsekakor tudi izvrstna režija g. ravnatelja Fijana. Dokazal je iznova, kaj more napraviti reži ser-umetnik, ki ima potreben fantazijo in okus. Ensemble zagrebškega gledališča je bil v tej drami prav dober in izvrstno izvezban. In to je potrebno. Saj so velike drame brez ensemblea nemogoče ali pa — semešne. V Ljubljani doživimo to večkrat! Glavne vloge v Ivanovi-Dežmanovi drami so igrali: g. Fijan, ki je bil izborn Stjepko Gregorijane, g. Rašković (Pavao Gregorijane), gospa Šramova (Dora Krupičeva) in gdč. Mihičić (Klara Gruberova). Hrvatje imajo novo efektno in zanimivo narodno dramo!

Zaročka komtese Chotkove. Henrika Chotkova, najmlajša sestra prestolonaslednikove soprove, se je te dni zaročila s princem Stanislajem Radziwillom. Nevesta šteje 20 spomladij, ženin pa le malo mesecev starejši, je poročnik pri hulanskem polku v Hanoveru. Dve sestri princovi sta omoženi z dvema bratom, grofoma Potocký.

Kraljica Draga. »Cris de Paris« pripoveduje: Pred nekoliko dnevi je prišla v Belograd tajnostna ženska, ki se je nastanila v neposredni bližini kraljevske palače. Zavita v dolgo haljo vhaja v konak brez vsake ovire. Slučajno se je izvedelo, da je to gospa Zieboldova, Rusinja, katera slovi radi svoje čarodejne moči ter ima pripomoči kraljici, da dobi potomca. Ta zadeva pa je sploh po mestu javna skrivnost.

Eksplozija. Iz Filadelfije brzjavljajo: Parnik »Etelka« je videl v noči 7. t. m. mej 41. stopinjo severne širine in 59. stopinjo zahodne dolžine, kako se je potapljal goreča ladija. Ko je prišel parnik v bližino ni bilo o ladiji, niti o moštvu ni sluha, ni duha več.

Linčanje v Ameriki. Pred tremi tedni je umoril v Balltownu zamorec Bill Moris gospo John. Tako se je zbral 200 linčarjev ter so zločinca vjeli. Jetnika so z verigami privezali k železnomu drogu, nanosili krog njega drv, jih polili s petrolejem in začiali. Moris kljub groznih muk ni kričal, niti prosil odpuščenja. Predno so ga privezali k drogu, je признаł svoj čin. On je gospo John prosil, naj mu da jesti, in ko se je poslednja okrenila, da mu prinese kruh in meso, pobil jo je na tla, na kar je oplenil hišo.

Američanki. Znano je, da so vjeli na Turškem lopovi amerikansko misjonarsko Stone ter zahtevajo za njo veliko odkupnino. Te dni pa sta se namenili dve bogati Američanki, da se dasti tudi na Turškem vjeti, da poskusita, kako se človek počuti v tolovajskih rokah. Preden sta se podali na Turško, vložili sta v zavarovalni družbi za življeno veliko sveto denarja za odkupnino tolovajem. Na Kranjskem bi take poslali takoj na Studenec.

Telefonska in brzjavna poročila.

Novo mesto 16. novembra. Zadanes se je sklical seja mestnega odbora novomeškega ad hoc, v svrhu manifestacije za ustanovitev vseučilišča v Ljubljani.

Tolmin 16. novembra. V Grahom, Srpenicah in v Žagi so zmagali naprednjaki. Borba je bila povsod strahovita.

Trst 16. novembra. Volitev volilnih mož v Istri se že vrši. Hrvatje so dosegli lep uspeh v Lovranu. Tu so prvič zmagali, za kar ima največjo zaslugo opatijski »Narodni List«. Laški časopisi trde, da so Lahi zmagali v Višnjanu, kjer so pri zadnjih volitvah imeli večino Hrvatje in v Pomjanu, tu baje s 135 proti 14 glasovom.

Zagreb 16. novembra. Ob ogromni udeležbi jugoslovanskih akademikov in ob navzočnosti rektorja se je danes tu vršil shod za ljubljansko vseučilišče. Predsednik Musolin je pozdravil rektorja dra. Urbaniča in slovenskega zastopnika, ki je bil navdušeno sprejet. Oba sta odzdravila. Jurist Švrljuga je krasno razvijal idejo ljubljanskega vseučilišča, povdarjaje, da ne bo na škodo zagrebškemu vseučilišču. Jurist Fattori je duhovito razpravljal o italijanskih zahtevah. Bolgar Čurčije je pritrdil predgovornikoma. Srb Omčikus je prečital resolucijo, ki pozdravlja z najtopljejšimi besedami slovenske težnje. Resolucija je bila z vzklikom vsprejeta, na kar so navzočni skupno zapeli: »Naprej zastava slave!« in viharno klicali: »Živeli Slovenci!« Navdušenje je velikansko.

Dunaj 16. novembra. Zapisniku predvčerajšje seje poslanske zbornice je dodana prva peticija za ustanovitev vseučilišča v Ljubljani. Poslala jo je občina Griže.

Dunaj 16. novembra. Poljski klub ima danes sejo, v kateri se posvetuje o zahtevah glede jugoslovanskega, maloruskega in italijanskega vseučilišča.

Dunaj 16. novembra. Tukajšnja »Reichswehr« prijavlja danes skoro neverjetno vest, da se bodeta zastopnika Šusteršičevega kluba v proračunskem odseku pri glasovanju o dispozicijskem fondu absentirala. To poročilo obuja ogorčenje v vseh slovanskih krogih. Kaj stori Barwinski je njegova stvar, ali če bi pri taki priliki, ko se gre za zaupnico vlad, slovenski poslanec zbežal, bi bil to škandal.

Dunaj 16. novembra. V poslanskih krogih se je danes raznesla govorica, da odstopi naučni minister Hartel, in sicer vsled najvišje nezadovoljnosti z njegovim postopanjem glede izgredov nemških akademikov v inomostu.

Dunaj 16. novembra. Nemški listi poročajo, da se je začela nova akcija za rešitev Körberjevega ministrstva. Ustvariti se hoče neko porazumljenje med Nemci in Čehi. Parlamentarne komisije češkega kluba čeških veleposestnikov in čeških agrarcev se bodo o tem v torek posvetovale. Nemci so pripravljeni na tako porazumljenje s pogojem, da puste Čehi na strani vse narodne in politične zahteve, mej tem ko zahtevajo Čehi remeduro glede notranjega uradnega jezika in češko vseučilišče na Moravi. Nemški nacionalci silijo Vsenemce v ospredje, češ, naj ti najdejo kak modus vivendi s Čehi.

Dunaj 16. novembra. Posl. Tollinger se poganja, naj bi se pripoznao prvo branje načrta o kmetijskih zadruhah kot nujno in izvršilo pred razpravo o drugih nujnih predlogih.

Dunaj 16. novembra. Proračunski odsek je sklical na ponedeljek popoldne na sejo.

Dunaj 16. novembra. Nemško katoliško šolsko društvo je imelo včeraj tu svoj shod, na katerem se je silno ostro nastopalo proti gibanju »Proč od Rima«. Princ Lichtenstein, dr. Porzer in Schwarz so proglašali gibanje nemških radikalcev kot veleizdajalsko. Isto tako se je izrekel predsednik upravnega sodišča, grof Schönborn, ki je dejal, da kakor bi bil kazniv panslavizem, ki bi gledal čez mejo, tako je tudi vsenemško gibanje. Končno je reklo, da pričakuje razsvetljenja od zgoraj.

Dunaj 16. novembra. Na vseučilišču je bil danes zopet velik izgrad. Nemški radikalci so preteplali nemške klerikalce, ti pa zopet prve. Rektor jih je prišel osebno mirit. Radikalci so v njegovi navzočnosti napadli klerikalce s palicami in s pestmi in jih potisnili iz avle.

Dunaj 16. novembra. V političnih in vojaških krogih obuja veliko zanimanje vest, da je šef generalnega štaba fcm. baron Beck šel v Dalmacijo na inspekcijsko potovanje ob črnogorski meji. Spremlja ga polkovnik Koloszvary, načelnik oddelka za vojne operacije v general-

štalu. Namen potovanju je baje inspiriranje Kotorskih trdnjav, ali v rečenih krogih se opozarja na momente, ki dajejo temu potovanju važnejši pomem. Pred vsem se opozarja da sedanji čas ni ugoden za take inspekcije, ki se običajno vrše po leti tem manj, ker je vožnja po morju skrajno težavna in bi se ji pleteti šef gen. štaba gotovo ognil, da nima posebnih vzrokov za to pot. Dalje se opozarja, da inspiciranje trdnjav ne spada v področje šefa gen. štaba, ampak da je to stvar šefa genijskega štaba in končno se posebno naglaša, da je Beekov spremjevalec šef tistega oddelka v gener. štabu, ki izdeluje operacijske načrte za vojno. Iz tega se sklepa da ima to potovanje večjo važnost in da je v zvezi s političnim položajem na Balkanu. V koliko je to sklepanje opravičeno, se seveda ne da uganiti.

Darila.

Upravnštvo našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gosp. Zofija Haring v Črnomilji 104 K 58 vin, kot čisti preitek veselice z dne 10. novembra t. l. Posebna zasluga gre blag. gospoj Lini Gustinovič v čast. gosp. župniku J. Lilek za nabiranje ustupnine in prostovoljnih doneskov. — Gospica Franjica Majzelj-eva v Belicerki 15 K, in sicer 2 K daroval neki rodoljub, 13 K pa novomeški lovci, zbrani 13. t. m. na Majzeljevem lovju:

„Lovci smo ves dan lovili —

Za kazen 13 kronc zložili!“

Skupaj 119 K 58 vin. — Živel!

V podporo akcije visokošolcev za vseučilišče: G. Fran Tavčar iz Šele nad Škofo Loko 5 K, z željo, da bi se njih napor uresničil. Začnimo toraj širom slovenske domovine, za nje nabirati. — Hvala! Znesek se je poslal društvu „Triglav“ v Gradec.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesti ustešujoče, mišice in žive krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Mollovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih nasledkih prehlajenja. Cena steklenici K 1.99. Po poštnem povzroči razpoložila to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom.

2 (2-16)

Zahvala.

Surovinsko društvo črevljarske obrtovalne zadruge v Ljubljani se najudaneje zahvaljuje sl. deželnemu odboru za znatno podporo 600 K, sl. mestnemu magistratu za podeljeni znesek 300 K ter sl. trgovski in obrtni zbornici in črevljarski zadrugiv Ljubljani za podarjene zneske à 200 K. Ker je surovinsko društvo črevljarov s sedežem v Ljubljani namenjeno le v obrambo in prospah malega obraza črevljarskega v Ljubljani in po celem Kranjskem, je toliko bolj hvalevreden ta čin humanitet in naklonjenosti imenovanih slavnih uradov in zadruge naprej temu društvu. S tem izreka še jedenkrat najtoplejšo zahvalo v imenu društvenega odbora

(2509)

Fredo Tuma s. r.

ravnatelj surovinskega društva črevljarske obrtovalne zadruge v Ljubljani.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 26.

Dr. pr. 1135.

V nedeljo, 17. novembra 1901.
Popoldanska ljudska predstava ob znažanih cenah.
Začetek ob 1/2. uri.

Noviteta! Tretjič: Noviteta!

Uzgojitelj Lanovec.

(Flachsman als Erzieher.)

Veseloigra v 3 dejanjih. Spisal Oton Ernst. Poslovil Iv. Šega. Režiser Anton Verovšek.

Štev. 27. Dr. pr. 1136.

Začetek ob 1/2. uri.

Opera! Četrtekrat v sezoni: Opera!

KARMEN.

Opera v 4 dejanjih. Po noveli P. Meriméa spisala H. Melhac in L. Halevy. Vglasbil Georges Bizet. Kapelnik Bogumil Tomáš. Režiser Josip Noll.

Blagajnica se odpre ob 1. ur. — Začetek ob 1/2. ur. — Konec ob 10. ur. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bodo v torek, 19. novembra, Rokovnjači.

Meteorološko poročilo.

Vrhina nad morjem 805.2 m. Srednji kraški lik 786.0 mm.

Nor.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v °C	Vetrovi	Nebo	Mrač- ni- stvo
15	9. zvečer	7274	7.9	sl. svihod	dež	4 mm.
16	7. sijutra	7281	6.5	sl. sever	dež	3 mm.
17	2. popol.	7277	14.2	sr. jzahod	dež	33

Srednja včerajšnja temperatura 9.4°, normale: 3.7°.

Marija Kalan javlja potrjam
srečem vsem sočutujocim sorodnikom,
prijateljem in znancem žalostno vest, da
je njen dobr, dolgoletni gospodar, gospod

Nikolaj Hoffmann

nožar, orožar in izdelovalec ranocel-
niških instrumentov, lastnik mnogih sve-
tinj za zasluge, član mnogih znanstvenih
drustev itd.

danes zjutraj ob 8. uri po dolgem, muč-
nem trpljenju, previden s sv. zakramenti
za umirajoče, v 83. letu svoje dobe bla-
zeno in v dan Božje voljo zaspal.

Fogreni spredel bode krenil v ne-
deljo, dne 17. t. m., ob 4. uri popoldne
od smrtni hiše v Konjušnih ulicah št. 2
na pokopališče pri Sv. Krištofu, kjer se
bode triplje pokojnikovo pokopalo v lastni
rakvi. (2517)

Štete zadušne maše brale se bodo v
župni cerkvi v Trnovem in v drugih
cerkvah.

Dragi pokojnik budi priporočen po-
božnemu spominu.

Naj v miru počiva!
V Ljubljani, 16. novembra 1901.

MATTONI

GIESSHÜBLER

zavrnava

alkalitna kislina

kateri je kot zdravil vrelec že več sto let na
dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil,
pri protlu, želodčem in mehurnem kataru.
Lavraten je za otroke, prebolele in mej noseč-
nostjo. (25-8)

Najboljša dijetetična in osveževalna pičača.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in
Petrju Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih spe-
rijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delojub-
nim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem
zastopa domače zavarovalne družbe prve
vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste
restante. (766-32)

Proda se ceno klavir

dobro ohranjen. Poizve se na Karlovske
cesti št. 30 v Ljubljani, I. nadstropje.

(2507-1)

Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

21. nov. Potsdam 8.30 dopoldne.
28. nov. Maasdam 2.30 popoldne.
5. dec. Amsterdam 9.00 dopoldne.
12. dec. Statendam 2.00 popoldne.

Parniki na 2 vijaka 12.500 ton.
Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,
Potsdam 12.500 ton. (2211-6)

Cene v prvi kajiti od 264 K naprej iz prista-
drugi kajiti od 228 K nišča III. razred 197 K 40 h z Dunaja.

Pisarie na Dunaju: Za kajite: I., Kolowratring 10;
za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.
Avstr. podružnice v Brnu, Inomostu in Trstu.

(1393)

Fran Štupica

notarski kandidat

Alma Štupica rojena Erhovnic

poročena. (2508)

Ljubljana

Ribnica

dn. 16. novembra 1901.

Oklic.

(2377-3)

C. kr. okrajna sodnija v Vipavi daje na znanje, da je posestnik Viljem Schmutz v Vipavi, dne 28. junija 1901 neoporočno, umrl.

Ker tej sodnji niso vse osebe znane, kojim gre dedna pravica, nadalje ker ste po zakonu k dedinstvu pripoklicani Rozina in Emilia Smolik neznano kje v Ameriki odsotne, opozarjajo se imenovani sestri in ravno tako vsi, ki menijo imeti pravico do te ostaline, da se imajo v teku enega leta zglasiti in podati dedinske pri-
glasbe, ker se bode sicer zapuščina razpravljala le s priglašenimi dediči in gospo-
dom Mirkotom Perhaved iz Vipave, ki se je tej ostalini in zajedno osebam neznanega
bivanja oskrbnikom postavil.

Na predlog dosedaj priglašenih dedičev dovoljuje se zajedno prostovoljna na-
drobna dražba k tej zapuščini pripadajočega posestva vl. štv. 180 k. o. Vipava v ce-
nilni vrednosti 16.141 K in premičnin v vrednosti 218 K 40 vin., — nadalje prosto-
voljna dražba premičnin pokojne Rozine Schmutz v vrednosti 153 K 40 vin.

Dan dražbe določa se na 9. decembra 1901 ob 9. uri.

Zadevni pogoji te dražbe so pri tej sodnji na razpolago in se bodo pri dražbi naznani.

C. kr. okrajna sodnija v Vipavi,
dne 23. oktobra 1901.

Št. 6698. (2519-1)

Razglas.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani razpisuje s tem
ponudbeno obravnavo za leto 1902. eventualno 1903. glede
čiščenja stranišč, oziroma odprave fekalij iz njih.

Ponudbe, ki se morajo opremiti s kolekom za jedno kromo od vsake pole, mo-
rajo imeti na vnanji strani kuverta napis: »Ponudba za čiščenje stranišč, oziroma za
odpravo fekalij k štv. 6698 ex 1901«, se naj vlože najpozneje do 25. novem-
bra 1901, do enajste ure dopoludne pri podpisani c. kr. tobačni glavni tovarni.

Način, kako je odpravljati fekalije, je razvideti iz pogojev, ki so razpoloženi na
vpogled pri c. kr. tobačni glavni tovarni. Ponudniki morajo v ponudbah izrecno
opomniti, da se strinjajo s temi pogoji.

Ponudniku dano je na prosto voljo, da stavi ponudbo za jedno ali dve leti.
Ponudeno ceno je navesti s številkami in besedami. Odločitev o došlih ponudbah je
v rokah c. kr. generalnega vodstva tobačne uprave na Dunaju in si isto pridrži
pravico, čiščenje stranišč oddati za jedno ali dve leti.

Vsek ponudnik je s svojo ponudbo vezan do odločitve c. kr. generalnega vodstva

tobačne uprave in je dolžan odpovedati se določbam § 862 a. b. d. z. in člena 318

in 319 trgovinskega zakona, glede roka za razglasitev odločbe o njegovi ponudbi.

Na ponudbe, ki se ne strinjajo z navedenimi pogoji ali se prepozno vložijo, se ne

bodo ozirala.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani

dne 4. novembra 1901.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odnos je Ljubljane juž. kol. Trbiž, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reißen v Steyr, v Linc na Dunaj v Amstetten. — Ob 7. ur 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, ten Amstetten na Dunaj. — Ob 11. ur 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensf

Posestvo

v obljudenem kraju z več obrti, s čistim letnim dobičkom **5-6000 kron**, je s fundusom za 80000 kron na prodaj. Potrebno je 40000 kron. (2438-5)

Vprašanja pod šifro „posestvo št. 80“ na uprav. »Slov. Naroda«.

Sijajen postranski zaslugek

za zimsko sezono si pridobe zgornji, solidni ljudje, kateri so že opravljali kako agenturo (zastopstvo) itd. ali se hočejo baviti z zastopstvom **čisto solidnega** podvetja na deželi. Nikakoršne srečke ali patenti. (2460-2)

Ponudbe solidnih oseb sprejema J. Hübscher, Praga 1572, II.

Eckertova žlahtna kupa

(Edelraute) (871-17) dijetični

naravni likér

iz planinskih zelišč, destiliran, prijetnega okusa, želodec krepčujoč. Na lov ali pri izletih vodi primešan izborna okrepačen. Najbolje priporočeno domače sredstvo.

Ces. kralj. dež. priv. tovarna za likérje

Alb. Eckert, Gradec.

M. L. Barborič v Novem mestu

glavni trg v hiši g. pl. Fichtenu-a

priporoča svojo zalogu raznovrstnega blaga po najnižji ceni. Na izberu ima: ovratnike, kravate, srajce, rokavice, nogavice, predpasnike, bluze, spodnja krila, zimske čevlje, galoše.

Nadale fine mufe, male in velike boe, baržun, svilo itd., sploh vse v to stroko spadajoče reči za lišč in pripravo za šivilje in krojače. (2284-5)

Kašelj utolažijo preizkušeni in fino okusni Kaiserjevi prnsni bonboni.

2740 notarsko overovljenih spricavaljamči za gotov vspeh pri kašelu, hripanosti, katarju in zasliženju! Mestu teh ponujamo naj se zavrne! Zavoj 20 in 40 vin. Zalogu imajo: Mr. Pr. Mardetschlaeger v Ljubljani, v orlovi lekarni poleg železnega mostu; pri Ubaldu pl. Trnkčevlu in v dež. lekarni Milana Leusteka v Ljubljani. V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladojevič.

Brata Eber (1842.)
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. 47
južne železnice.

Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje. ↔ Zaloge ↔ vsekovrstnih čipčev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega marila za hrastove pode, karbonilna itd.

Posebno priporočava al. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje schubljal pod imenom „Rapidol“. Priporočava se tudi al. občinstvu za vse in na jino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano resno in fino po najnižjih cenah,

Spretni in zanesljive stenografe

sprejme takoj pod ugodnimi pogoji tukajšen odvetnik.

Ponudbe pod „90“ na upravnijo Slov. Naroda. (2478-6)

Glasbeno orodje

priporoča

Adolf Stowasser & sin v Gradcu.

Trobila in godala

Izpričane dobre za nizke cene.

Popravlja se hitro, dobro in cen.

Novi cenik brezplačno. (1995-10)

Pri žlezah, škrofelnih, angleških bolezni, kožnih izpuščajih, protinu, revmatizmu, pri boleznih v vratu in na pljučih, starem kašlu, za slabotne malokrvne otroke priporočam svoj povod znani in priljubljeni in od zdravnikov veliko priporočani. (2106-5)

Lahusen-ov jedoželezni jetrnítran

(salo iz kitovih jeter).

Tako dobr in vsečno vplivajoč jetrnítran presega po svoji zdravilni moči vse slične izdelke in noveša zdravila. Okus jako fin in mil, zato ga jemlji radi v malih brez gabena ter ga lahko prenašajo. Zadnje leto se je porabilo kakih 80.000 steklenic, kar najbolje izpričuje njegovo dobro in priljubljenost. Mnogo priznanj in zahval. Cena 3 in 6 K, zadnja kolikina se priporoča za daljšo uporabo. Ozira naj se pri nakupu na tvrdko tovarnarij apotekarja Lahusen-a v Bremah. V Ljubljani se dobiva v lekarni pri „Mariji pomagaj“, na Realevi cesti št. 1, pri „Orlovi lekarni“, na Jurčičevem trgu št. 2, v lekarni pri „Angelju“, Dunajske cesta št. 4, lekarna pri „zlatem jelenu“, na Marijinem trgu in lekarna pri „Jednorogu“ na Mestnem trgu.

Najboljša uporaba mleka!

Kar največ in najfinješega surovega masla!

Le mogoče, če se mleku odvzame smetana po

Alfa-Separator-ju.

500 prvih priznanj;

v Parizu 1900 „Grand-Prix“.

1/4 milijona tacih strojev v rabi!

Uravnujejo se pasterizérski naprave za transport mleka.

Se lahko prenaša na planino.

Vsi drugi stroji za mlekarstvo.

Popolne oprave za dobivanje sirotki na roko in parno moč.

Načrti proračuni. Akcijska družba (470)

Akcijska družba (37)

Alfa-Separator

Dunaj, XVI. Gangbauergasse 29.

Cenik, poučne brošure brezplačno.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec Prej J. Zor čreljarski mojster v Ljubljani, Crevljarske ulice 3.

Po večletni skušanji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehničnega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naravnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in al. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je ceno, pošteno in trepošno. V zalogi so rama masila, voščila za črno in rujevo obuvalo, ter razne potrebitnine za to obrt. 47

Moje skrivnosti — Vaša arželja naj se prideva nara.

Modreče natančno po životni meri za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg

štev. 17. 47

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, a a a a klobuke za dame, tkane in kratke robe na debelo in drobno. a a a a

(1912-22)

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnej prisiljena, oddati vso svojo zalogu proti majhnemu plačilu delavnih moči. Počlaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledete predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

6 komadov najfinješih namiznih nevez s pristno angleško klinjo; 6 kom. amer. pat. srebrnih vilie iz enega komada; 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic; 12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic; 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juhe; 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko; 6 kom. ang. Viktoria čašice za podklade; 2 kom. efektnih namiznih svečnikov; 1 kom. edilnik za čaj; 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor. 42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je mogoč sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garančuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

milkakámi sleparji. zavezujem se s tem javno, vsakemu, katemu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugode prilike, da si omisli to krasno garniture, ki je posebno prikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo takor tudi za vsako boljše gospodarstvo. Dobiva se edino le v (2116-42)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši ameriškega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se snežek naprej vpošije.

Cestinski pršček za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znakmo (zdrava kovina).

Izvleček iz počivalnih pisem.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem tako zadovoljen.

Tomaž Režanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamile Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem tako zadovoljen.

Tomaž Režanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamile Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem tako zadovoljen.

Tomaž Režanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamile Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem tako zadovoljen.

Tomaž Režanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamile Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem tako zadovoljen.

Tomaž Režanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamile Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem tako zadovoljen.

Tomaž Režanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamile Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

Ruske, angleške
in avstrijske

galoše

je najboljše izdelke
priporoča

J. S. Benedikt

Ljubljana
Stari trg št. 6.

Svet. razstava v Parizu 1900 „Grand Prix“.

Svetovnoznan
ruski karavanski čaj

bratov
K. C. POPOFF
MOSKVA

c. kr. dvornih zalogateljev.

Najfinješko blago.

Pisarna: Dnna, VII/2, Breitegasse 9.

Na drobno se dobiva v vseh zadevnih finejših

trgovinah v originalnih zavitkih.

2275-3)

Variet. snamka postavno zavarovanata.

Najfinješko blago.

Na drobno se dobiva v vseh zadevnih finejših

trgovinah v originalnih zavitkih.

2275-3)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaju
ali (1115-20)

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 34.

Št. 39346.

Razpis

(3468-2)

cesar Franc Jožefovih jubilejskih ustanov.

Dne 2. decembra oddati je pri mestnem magistratu ljubljanskem cesar Franc Jožefove jubilejske ustanove, namenjene onim mestnim revezem, ki ne dobivajo redne podpore iz ubožnega zaklada.

Teh ustanov je dvanašt in sicer: 2 po 50 K, 10 pa po 40 K in je prošnje za njih podelitev vlagati do 28. novembra letos pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 5. novembra 1901.

Št. 40.173.

Razglas.

(2479-2)

V smislu §. 37 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so

proračuni o dohodkih in troških za l. 1902

1. mestnega zaklada,
2. mestnega ubožnega zaklada,
3. zaklada meščanske imovine,
4. ustanovnega zaklada,
5. mestne elektrarne,
6. mestnega loter. zaklada,
7. amortizačnega zaklada mestnega loterijskega posojilja,
8. mestnega vodovoda in
9. mestne klavnic.

že sestavljeni in bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu širinajst dnij, in sicer od 13. do 27. novembra t. l. na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 12. novembra 1901.

Mejnarodna panorama.

V poslopuju meščanske bolnice.
Vstop s zadnjega trga. Pogačarjev trg.

Umetniška razstava I. vrste.
Fotoplastično potovanje po celem svetu
v polni istini.

Ta teden od 17. novembra do 23. novembra t. l.

Prvo potovanje po zanimivi

Sardiniji in Siciliji.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah
in praznikih, od 9. ure zjutraj do
9. ure zvezér. (2810)

Vstopnina za odrasle 40 h, za otroke, dijake
in vojake do narednika 20 h.

Cudezna svetilka.

A. Agnola

Ljubljana
Dunajska cesta
št. 13.

Velika zaloga
steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcalov,
šip itd. itd.
po najnižjih
cenah. 46

Wunderlampe.

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 2

↔ priporoča: ↔

Povsod znane „Dunajske želodocene kapljice“, 1 stekl. 20 h, 6 stekl. 1 K. Baby-puder, prljubljen in jako ceneni trosilni prašek za otroke, 1 majhna škatljica 30 h. 1 večja škatljica 50 h. Menthol-prašek za zobe, kako dober in neškodljiv, v plehastih škatljicah 60 h. K temu Menthol zebna in ustna voda (tudi zoper zobobolj), uničuje slab duh po kadenju in jedilih. 1 v. stekl. 1 K. Tudi se v lekarničnem laboratoriju izdeluje zanesljivo močna, čista kemična

sodovica in pokalice.
Scenami lahko konkuriram z vsako trdko.

Lekarnik: 46

Mr. Ph. Mardetschlaeger, lekarnar in kemik.

J. S. Benedikt

Zaradi smrti gospodarja odda
se v najem (2497-2)

mlin in žaga

bližu Ljubljane na močni vodi in v
najboljem stanu.

Naslov pove upraviščto »Slov. Nar.«.

Špecijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernova ulica, nasproti pošte
priporoča

kavo Santos dobrega ukusa po gl. 1— kilo
„Nelligherry“ aromatično—

„Krepkoga okusa 140

„Piraldi najfinjejega okusa 180

Poštna poslatke po 5 kil franko.

Vsakovrstno špecijalno blago v najbolji
kakovosti. (12-225)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglava“.

S. Goldschmidt & sin

tovarna štedilnih ogrijis
Wels, Gornje Avstrijsko.

Prenosilna štedilna ognjišča v navadni
opremi, kakor tudi z emajlom, porcelanom, z ma-
jolično opažbo, za hišna gospodinjstva, ekonomije,
gostilne in zavode. — Dobivajo se lahko po vsaki
renomirani trgovini z Železnino. — Kjer ni zastopa,
se naravnost pošilja. (923-29)

Žrebanje dne 1. decembra 1901.

Glavni dobitek.

Promese k državnim srečkam iz leta 1864. cela 12 K polovica 7 „K 300.000“—

Žrebanje dne 12. decembra 1901.

Glavni dobitek.

Srečke državne loterije à 4 K K 200.000— 16.404 drugih de-
narnih dobitkov

(2518) priporoča

„Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4½%.

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razen nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne. (2893-46)

Poštnega hranilničnega urada štev. 828.406. Telefon štev. 57.

Znamenito zavarovalno društvo za življenje išče za vodstvo

generalne agenture

spretnega strokovnjaka, ki je že sodeloval z vspehom pri organizaciji ali akviziciji. Služba je tako
dobro dotirana in stalna.

Za molčečnost se strogo jamči.

Ponudbe z natančnimi podatki dosedanje delavnosti pod šifro „General Agentur“ na upraviščto
„Slovenskega Naroda“.

(2515-1)

Cudezna svetilka.

A. Agnola

Ljubljana
Dunajska cesta
št. 13.

Velika zaloga
steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcalov,
šip itd. itd.
po najnižjih
cenah. 46

Wunderlampe.

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 2

↔ priporoča: ↔

Povsod znane „Dunajske želodocene kapljice“, 1 stekl. 20 h, 6 stekl. 1 K. Baby-puder, prljubljen in jako ceneni trosilni prašek za otroke, 1 majhna škatljica 30 h. 1 večja škatljica 50 h. Menthol-prašek za zobe, kako dober in neškodljiv, v plehastih škatljicah 60 h. K temu Menthol zebna in ustna voda (tudi zoper zobobolj), uničuje slab duh po kadenju in jedilih. 1 v. stekl. 1 K. Tudi se v lekarničnem laboratoriju izdeluje zanesljivo močna, čista kemična

sodovica in pokalice.
Scenami lahko konkuriram z vsako trdko.

Lekarnik: 46

Mr. Ph. Mardetschlaeger, lekarnar in kemik.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih

klobukov in čepic

perila, kravat itd.

po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah.

Bleščke in to skozko spadajoča popra-

vila izvršuje dobre incene. 46

Vnana naročila se točno izvrši.

Kdor kupuje sukneno blago

ogleda naj si novo urejeno sukneni ska-
dišče tvrdke

R. Miklauc

Ljubljana, Špitalske ulice št. 5

kjer se lahko prepravi o

cenah brez primere.

Glavno skladisče

Loškega ševiota (sukna)

katero blag. je znano dobro in se prodaja

po tovarniških cenah.

Suknjeni ostanki

različnih vrst za pelevico cene.

Vzorce pošilja na zaht

ŽIVILA MAGGI

NAJBOLJŠA SVOJE VRSTE.

daje juham, bouillonom, primakam, sočivjem itd. presestljiv, krepak in dober okus.
— **Malo kapljic zadošča.**
Stekleničice od 50 h naprej.

JUHE v tabletah

Tableta za 2 porciji 15 h.

Maggi-jeve juhe v tabletah omogočijo hitro **samo z vodo** izgotoviti krepke in lahko prebavljive juhe.

→ 19 različnih vrst. ←

* Konsommé & Bouillon v tobolcih. *

1 Consommé-tobolec za 2 porciji najfinješe krepke juhe 20 h.

1 Bouillon-tobolec za 2 porciji krepke mesne juhe 15 h.

Poli je samo z vrelo vodo in brez vsake primesi je gotovo.

Poskušnja prepriča bolje, nego vsaka reklama.

Dobiva se v vseh kolonialnih, delikatesnih in drogerijskih trgovinah.

(2499)

Singer-jevi šivalni stroji

Pariz 1900 „Grand Prix“.

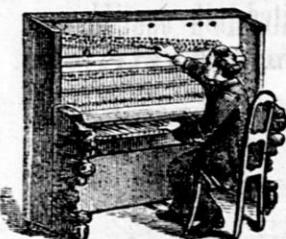
Naša tovarna je priznano prva te stroke, njen 50letni obstoj ter njen svetovni slavos jamicata za dobroto njenih izdelkov, in vedno naraščajoče spečevanje potrjuje njene prednosti.

Brezplačni poučni tečaji tudi v modernem umetnem vezenju.

Singer Co., delniško društvo za šivalne stroje.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

(2501)

Največja in najstarejša zaloga glasovirjev.

Usnjam si cenjenemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici najnudnejne naznaniti, da sem bil radi nakupa glasovirjev in pijanom osebno na Dunaju pri najzanesljivejših tvrdkah; **blago je došlo.**

Priporočam svojo veliko izber glasovirjev k nakupu in izposojilju. Dalje se priporočam kar najbolj kakor izveden strokovnjak k ubiranju in k popravljanju glasovirjev.

S spoštovanjem

(1954-11)

Ferd. Dragatin

ubiralca glasovirjev, zapriseženi cenzor c. kr. okrajne sodnije v Ljubljani.

Postajališče cestne železnice. Florijanske ulice 50. Postajališče cestne železnice.

Naznanilo gostilničarjem, krčmarjem in zasebnikom.

Podpisani si usoja naznaniti častitim gori imenovanim, da pri letošni obilni trgovini na dobrem gasu stoječih vin iz Isole (Istra) more postreči iz izbornimi vini iz poglavitnih kleti, belimi in črnimi, refoški in sladkimi moškati po najbolje ugajajočih cenah ter sprejema tudi naročila naravnost potom poštne dopisnice. Zagotavljajoč, da bodo odjemalci popolnoma zadovoljni in nadejajo se, da ga počaste s svojim posetom ali s svojimi naročili, beleži najudaneje

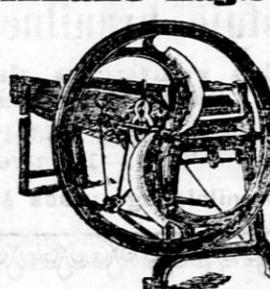
Tomas Carboncich

zaprisežen sensal in patentiran za komisije in spedicije v Isoli v Istriji.

(2234-6)

Najizvrstnejši, priznano najboljši

jelektreni plugi na 1, 2, 3 in 4 strgal, brane za travnike in mah, členkaste in diagonalne, krožčasti ali gladki jelektreni poljski valji, sejalni stroji „Agricola“, sečni stroji za travo, deteljo in žito, grabilje za seno in žetev, obračala za seno, patentirani sušilni pristroji za sadje in zelenjavno itd. Stiskalnice za grozdje in sadje, kakor tudi za druge namene, mlini za sadje in grozdje, stroji za mečkanje grozdja (Traubenrebelmaschinen), stiskalnice za seno in slamo, za ročno gonitev, stoječe ali prevozne, slamo-rezni stol s patentiranim vrtlim krožnim mazilnikom, zlahkim hodom, prihrani se kakih 40% moći, prenosne štedilnokotlene peči, pa-

rim vrtlim krožnim mazilnikom za gonitev z roko, vtilom (geplom) ali s paro, vtili (gepli) za vprego 1–6 uprežnih živalij, samodelavne patentovane trdne brizgalnice „Syphonia“ za uničevanje grintovca in krvnih uši, kakor tudi vse druge gospodarske stroje izdeluje po najnovejši, nagradent konstrukciji

Ph. MayfARTH & Co.

c. in kr. izključno pat. tovarna gospodarskih strojev, železolivnic, parnih fužin.

(2282-3)

Ustanovljeno 1872.

Dunaj II/1 Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

Nagrada več kakor s 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami na vseh večjih razstavah.

Natančne kataloge in nebrojna prilznana pisma gratis. Zastopniki in preprodajalci se isčejo.

Važno! za Važno! gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za drogve, kemikalije, zelišča, cvetje, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni pršek, ribje olje, redline in pospalino moko za otroke, dlavave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografische aparate in potrebščine, kirurgična obvezila vseke vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in pasto za tla itd. — Velika zaloga najfinješe rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno i. t. d. Vnana naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelengrove ulice št. 3

Konkurenčne cene!

Ceniki brezplačno!

F. P. Zajec

urar, trgovina z zlatnino in srebrnino Ljubljana. Stari trg št. 28 priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih zvlečarskih zepnih in stenskih ur. Nikelasta remontoar ura... od glid. 1-20. Srebrna cilinder remontoar ura „4“. Trgovina vseh optičnih predmetov: očal, barometrov, termometrov, daljnogledov. Popravila se izvršujejo natančno in s jamstvom.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega

drštva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek

za gospode in dečke,

jopic in plaščev

za gospe,

nepremočljivih

havelokov itd.

Obleke po meri se po

najnovejših usorcih in po

najnižjih cenah solidno in

najhitreje izgotovljajo.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši façone

priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

Lattermannov drevored! Bioskop, izboljšani orjaški kinematograf.

Nič manjših spašenih slik. — **Zadnjih dva meseca v Gradeu.**
Ob nedeljah in praznikih vsako uro predstava. Ob delavnikih po potrebi. Po 2. uri popoldne vsako uro predstava z bogatim, vsake tri dni menjajočim se programom.
Burska vojska, boji na suhem in na morju na Kitajskem, železniški vlaki, kakor tudi senzaciji božični sen, 500 čevljev dolg film itd. itd., kakor tudi najnovejše humoristične slike.
Vstopnina: I. prostor 30 kr., II. prostor 20 kr., stojšča 10 kr.
Ob enem priporočam na uljudno uporabo najnovejših električnih dirjajočih karusel (500 žarnic, 6 obločnic) z zibajočimi se konji, vrtečimi se gondolami in čolniči.

Prizadeval si budem, da tudi tukajšnje p. n. občinstvo zadovoljim v vsakem oziru ter prosim za mnogobrojen obisk.
Z velespoštovanjem

(2500—2)

G. NORTEN.

Epilepsija. (571-36)

Kdor trpi na padavi bolezni, krči ali drugih nervoznih bolestih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prosto v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a.M.

Proti malokrvnosti
Železnato vino
lekarnarja
G. Piccoli v Ljubljani
dvor. založnika Njeg. Svetosti papeže
ima v sebi 90krat več železa
kakor druga po reklami nezaslužno sloveča chlina-železnata vina, katera često nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. III. (1368—49)
Vsled tega največeje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabelih osebah, kakor tudi še posebno pri bleedin, slabotnih in boljavih otrocih. Dobiva se v steklenicah po pol litra. Vnana naročila proti povzetju.

K sezoni

Ilustriran cenik se pošilja na zahtevano zaston.

K sezoni

Ilustriran cenik se pošilja na zahtevano zaston.

RONCEGNO

najmočnejša naravna, arsen in železo sodržujoča mineralna voda priporočana po prvih medicinskih avtoritetah pri anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, malariji itd. Pitno zdravljenje uporablja se celo leto. Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah. (1906—11)

trocevne puške

katera izdelujem v svoji delavnici, in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu priporočajo najbolje.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna narocila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem (1596—17)

Fran Sevčík, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatnici Most (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 375

Prava srebrna remontoarka . . . 580

Prava srebrna verižica . . . 120

Nikelasti budilec . . . 195

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznalnih pisem. (2611—96)

Ilustrirani katalog sestavljen in poštne prosto.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščete in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendlt čreveljsko črnilo

za svetla obutala samo (24—46)

Fernolendlt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaju.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti paži naj se natančno na moje Ime St. Fernolendlt.

Prave ruske galosé vrhni čevlji

znamka zvezda najboljše vrste.

Zaloga na debelo: (2486—3)

Anton Krisper in Vaso Petričić.

Prave se dobivajo samo pri sledečih tvrdkah po stalnih cenah:

Idrija: Valentin Lapajne, Valentin Treven.

Jesenice: Anton Treun, J. Ferjan.

Kamnik: Gregor Kratner.

Kočevje: E. Hofmann, Franc Bartelme.

Kostanjevica: Alojzij Gatsch.

Kranj: Marija Pollak.

Krško: Rupert Engelsberger.

Litija: Lebinger & Bergmann.

Ljubljana: Karol Karinger, Alojzij Persche, M. Cescutti.

Novo mesto: Josip Medved, M. Barbarič.

Postojna: D. Dojničar.

Radovljica: Leopold Fürsager, Friderik Homann, Oton Homann.

Škofja Loka: J. N. Koceli.

v Zgornji Šiški
pri Ljubljani.

Viktor Graul

v Zgornji Šiški
pri Ljubljani.

mizar

se priporoča slavnemu p. n. občinstvu za izvrševanje kompletnih sobnih pohištev, kakor tudi posameznih komadov hišne oprave po vzornih načrtih v najmodernejšem slogu. (2396—5)

Tudi se ondi nahaja v zalogi že gotovo pohištvo iz orehovega lesa, kako lepo izgotovljeno in po zelo nizkih cenah.

Mizarska zadruga

v Gorici (Solkan)

na Primorskem naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem

in založnikom pohištva, da ima

(1269—12)

veliko zalogo

veliko zalogo

izgotovljenega pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici

na Primorskem.

Naznanjam, da smo prevzeli

dosedjanje trgovino pohištva tvrdke

Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza

vecchia štev. 1, katero budem

vodili pod jednakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno

po naročilu v najkrajšem času.

Cene zmerne.

Delo je lečno ter dobro osušeno.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme
In poverjeni zalogatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železni uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblik in nepremičljivih havelokov po najnovejši fasoni in najpovoljnjejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladisču.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajočih predmetov, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelovanje talarjev in baretot. 47

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilik in salonskih ur, vse samo dobre do najfinije kvalitete po nizkih cenah.

Novosti
v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 47

Popravila se izvršujejo najčeščje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografičnih aparativ.

Vsa v to stroku spadajoča popravila in vrnjanja naročila točno in ceno.

47

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgovina s suknenim, platnenim in manufax-
turnim blagom

Hugo Ihl

x x x v Ljubljani x x x

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorec na zahtevanje poštne prosto.

Alojzij Kracmer
Prodaja in razposojevalnica glasovirjev in
harmonijev.
Sv. Petra cesta 6. Ljubljana. Sv. Petra cesta 6.

Največja zalog glasbenega orodja.
Zastop dvorne tvrdke bratov Stingl na Dunaju.
Ubiralci glasovirjev v glasbenih zavodih:
"Glasbena Matica" ter "Filharmonično društvo"
(2231-6) v Ljubljani.
Lastna delalnica za popravljanje.

lastni tovarniški izdelek.

Za sv. Miklavža in Božič najprimernejša darila

vsake vrste pletenin in
tkanin, kakor nogavice,
jopiče, otroške obleke,
spodnja krila itd. itd. priporoča Dragotin Hribar

Šelenburgove ulice štev. 3.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno jednakomerni,
vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in od-
porne trdote daleč nadkrijujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstne znamo.

Priporočila in spričevala
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: (2111-8)
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Predstiskarjija.

FRANJA MERŠOL * Ljubljana * Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogu pričetih in izvršenih ženskih ročnih
izdelkov, vsakovrstnih, kako ličnih vezonin, krojaških potrebščin, ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah. (1331-22)
Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsa-
keršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

lastni tovarniški izdelek.

Zopet budem prijazna

kadar mi kupiš ali oni lepi rudeči paletot s pristno kožuhovino iz
skunge, ali pa svileno-baržunasto-pliševno jopo s pristnim astral-
hanom, katero blago sem vjedla v Izložbi pri Bernatoviču

v „angleškem skladišču oblek“

in vsako stano samo 25 gld. Tudi sem videla v tem skladišču še veliko
lepših in finejših modelov za čuda nizke cene; isto tako moderne
športne suknje, obleke, zimske suknje it. t. d., in so mi vse pokazali
drage volje, ne da bi morala kaj kupiti. (2503-2)

lastni tovarniški izdelek.

Velika zalog

(101-77)

Styria-, franco-
skih Peugeot,
Austria-koles.

pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov

Pneumatik

katera nudim po isti
ceni, kakor tovarna.

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure,
verižice, prstane itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najniže cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden,

urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Zaradi prodaje trgovine uradno dovoljena

popolna razprodaja

pri

N. F. Minibek

Marijin trg št. 1 nasproti frančiškanske cerkve.

Od danes do 25. decembra t. l. prodajalo se bode vse

 manufaktурно blago
po tovarniških cenah.

Med drugim posebno lepo **odbrana zaloga sukna za gospode**, velika izbira
robe za **obleke za gospe, barhanta, prtenine, platna za postelje, razno
platno** izvrstne kakovosti, velika izbira **echarpes, srajc, ovratnikov** in
zavratnikov.

(2466-2)

Nihče ne zamudi te tako ugodne prilike za ceni nakup blaga.